VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 67. — Vol. LV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, elok. 24 p. — Tuesday, Aug. 24, 1971

Neljän vallan sopimus L-Berliinistä

Sopimusluonnoksen vahvistaminen lieventäisi jännitystä; Bolivian juntta pommittanut La Pazin opiskelijoita; Filippiineillä kapinointia hallitusta vastaan

Berliini. — Englannin, Ranskan, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain suurlähettiläät hyväksyivät maanantaina Berliinin sopimuksen luonnoksen, mikä lupaa vahvistetuksi tultuaan lieventää kansainvälistä jännitystä ja edistää mm. Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämistä.

Neljän Suuren neuvottelut kestivät 16 kuukautta ja 24 päivää. Sopimusluonnoksen hyväksyminen vahvistettiin kädenpuristuksilla.

Sopimusluonnoksen tekstiä ei ole vielä julkaistu vaikka asiasta onkin saatu epävirallisia vuototietoja. Se alistetaan Neljän Suurvallan hallitusten vahvistettavaksi. Yeisenä toivomuksena ja olettamuksena on, että sopimuksen vahvistaminen auttaa rauhanomaisen tilanteen kehittymistä Keski-Euroopassa, "idän ja lännen" välisiä neuvotteluja strategisten aseiden rajoittamiseksi, molemminpuolista asevoimien vähentämistä sillä alueella sekä Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämistä.

Berliinin ja sen asukkaiden kohdalla tämä sopimus voi tarkoittaa vuodesta 1948 asti jatkuneen konfrontaation päättymistä idän ja lännen välillä.

Sopimusluonnos allekirjoitettiin USA:n suurlähettilään Kenneth Rushin asunnolla. Sen allekirjoittamisen jälkeen puhui ensimmäisenä tiedonantolaitosten edustajille Neuvostoliiton suurlähettiläs Pyotr Abrasimov, joka nosti nyrkkiin puristetun kätensä ylös ja sanoi "Kaikesta on sovittu".

Vastauksena kysymykseen, onko hän sopimukseesta tyytyväinen suurlähettiläs Abrasimov sanoi, "luonnollisesti, kyllä." Hän arveli, että berliiniläiset tulevat vahvistamaan nyt allekirjoitetun sopimusluonnoksen ja jatkoi:

"Minä sanoisin sitä hyvin tärkeäksi askeleeksi suhteiden parantamiseksi Neuvostoliiton ja kolmen muun vallan kesken Berliinin kysymyksessä"

Toisten maiden suurlähettiläät puhuivat vähemmän, mutta he myös ilmaisivat mielihyvänsä tästä sopimusluonnoksesta.

BOLIVIAN JUNTTA POMMITTI JA TULITTI OPISKELIJOITA; PÄÄOMALLE HEINÄNTEON AIKAA

La Paz. — Bolivian oikeistolainen sotilasjuntta, joka suoritti vallankaappauksen viikon vaihteessa, lähetti maanantaina kevyitä lentokoneita ja "bazookoilla" varustettuja asevoimia pommittamaan ja tulittamaan opiskelijoita, jotka nousivat La Pazin keskustassa suuressa mittakaavassa vastustamaan juntan komentoa. Ainakin 4 opiskelijaa tapettiin ja 14 muuta haavoitettiin. Satoja opiskelijoita vangittiin.

Sunnuntaina vallankaappauksen suorittanut juntta piti ensimmäisen kokouksensa maanantaina. Finanssiministeri Raul Lema Pelaez ilmoitti kokouksen jälkeen, että juntta ottaa tervehtien vastaan sijoituksia ulkomaisilta yksityisomistajilta.

"Me tulemme takaamaan yksityisyritteliäisyyden pääomasijoitukselle maassamme . . ." sanoi mr Pelaez.

Vallasta nyt syösty kenraali Juan Jose Torresin hallitus kansallisti yhdysvaltalais-rahamiesten omistamat kaivoslaitokset Boliviassa. Se lähentyi diplomaattisesti Neuvostoliittoon ja muita sosialistisia maita.

Manila. — Presidentti Ferdinand Marcos tiedoitti maanantaina, että ulkomaista tukea saavat kapinalliset ovat soluttautuneet Filippiinien yhdyskunnan miltei kaikille portaille ja että kapinaliike on nyt käynnissä.

Taistellakseen kapinaliikettä vastaan, hän sanoi, poliiseille on annettu lauantaista alkaen valtuudet suorittaa vangitsemisia ilman pidätysmääräyksiä ja syytteitä nostamatta. Hän sanoi olevansa valmiina sotatilalain voimaan julistamista varten jos se tulee tarpeelliseksi.

Presidentti Marcos sanoi kapinallisten seuraavan Marxin, Leninin ja Maon oppeja ja että ne saavat jonkun ulkomaan tukea. Kysyttäessä, että tarkoittaako hän Kiinaa, presidentti kieltäytyi antamasta vastausta.

Itä-Pakistanista tullut 8,000,000 pakolaista Intiaan

New Delhi. — Lähes 8,000,000 itäpakistanilaisa pakolaista on tullut rajan yli Intiaan sen jälkeen kun Pakistanin keskushallitus aloitti maaliskuussa sotaoperaationsa Itä-Pakistanissa.

Intian hallituksen tilastojen mukaan pakolaisia oli lauantaihin mennessä tullut 7,962,000. Pakolaisia tulee yhä noin 40,000 päivittäin.

E. J. Benson ei saanut USA:lta verovapautusta

Conally lupasi vain "tutkia asiaa" — Canadan-USAn autosopimus jo vaakalaudalla

Washington. — Erikoisetuisuuksia Washingtoniin anomaan lähetetty Canadan hallitusvaltuuskunta sai torstaina kuulla, että Yhdysvallat pitää presidentti Nixonin määräämän 10-prosentisen tuontitavaran lisäveron voimassa myös Canadan kohdalta.

Yhdysvaltain raha-asiainministeri John Connally oli kuitenkin luvannut, että Canadan asiaa tutkitaan edelleen, kertoi finanssiministeri E. J. Benson Washingtonin matkalta palattuaan.

Mutta vähää ennen canadalaisvaltuuskunnan tuloa Washingtoniin mr Connally antoi ymmärtää NBC-televisiohaastattelun yhteydessä, että canadalaiset eivät voi toivoa paljoakaan pyytäessään, että Canadan teollisuustuotteet vapautettaisiin tästä 10-prosenttisesta lisäverosta.

"Me emme halua kiusoitella tai suututtaa heitä (canadalaisvaltuuskunnan jäseniä) sanoi mr Connally ikäänkuin tervetuliaisiksi, "mutta minä tulen melko avomielisesti osoittamaan heille, että kun he (canadalaiset) järjestivät lisäveron v. 1962, ja kun me menimme sinne pyytämään huojennusta, he sanoivat ei, ja pitivät siitä kiinni."

Mr. Benson sanoi kuitenkin myöhemmin järjestetyssä haastattelutilaisuudessa, että Yhdysvallat ei pyytänyt mitään vapautusta vuonna 1962 voimaan otetusta lisäverosta.

Jos Yhdysvalloilta ei saada pian myönteistä vastausta nyt esitettyyn anomukseen, se tulee "aiheuttamaan tehtaiden sulkemisia Canadassa", sanoi mr Benson Washingtonista palattuaan.

Samalla saatiin tietää, että Yhdysvaltain puolelta oli vaadittu — kuten on menetelty jo pitemmän aikaa — että vuoden 1965 autosopimuksen turvaklaussit poistettaisiin, sanoi mr Benson, mutta sitä ei esitetty kuitenkaan ehtona sille, että canadalaistuotteet vapautetaan tästä lisäverosto, hän selitti.

Finanssiministeri Benson vältteli suoran vastauksen antamista kysymykseen, että tuleeko mainittu autosopimus kuvaan kun Canadan ja Yhdysvaltain viranomaisten kesken keskustellaan tästä lisäveron vapautusanomuksesta .

Mr. Benson sanoi, ettei mr Connally antanut mitään vihjettä siitä kuinka kauan Yhdysvallat aikoo pitää voimassa tämän 10-prosenttisen lisäveron mikä vaarantaa Canadan vientimahdollisuuksia Yhdysvaltoihin.

Länsimailta odotetaan nopeasti avustusta

Toronto. — Viime lauantaina esitettiin länsimaille vetoomus, että ne ryhtyisivät nopeasti toimenpiteisiin laajakantoisen kurjuuden välttämiseksi Itä-Pakistanissa. Väestöä uhkaa siellä laajakantoinen nälkiintyminen seuraavan 6 kk. aikana.

Kaksipäiväisessä kokouksessa St. Michael's Collegessa tri John Rohde arvioi, että siellä voi joutua nälkiintymistilaan 5—10 milj. ihmistä. Nämä ihmiset joko kuolevat nälkään tai pakenevat Intiaan hän selitti.

Ranskankielinen lehti on suurissa raha-vaikeuksissa

Winnipeg. — Ranskankielistä väestöä Manitobassa ja Saskatchewanissa palveleva ainoa ranskankielinen lehti voi joutua rahavaikeuksien vuoksi suljettavaksi.

Lehden päätoimittaja, Rev. Jean-Paul Aubry tiedoitti, että tappiota on tullut useiden vuosien ajan, ja että yhdistykset, mitkä lehden omistavat, eivät katso voivansa enää ylläpitää sitä.

Viikkolehti La Liberte et le Patriote:n tappio talousvuonna 1970—71 tulee olemaan $30,000 ja jos lehti ei saa jostakin finanssitukea syyskuun 15 päivään mennessä, sen kustantamisesta on luovuttava.

Tämä lehti muodostettiin v. 1940 kun kaksi vanhempaa lehteä, La Liberte of Manitoba ja La Patriote of Saskatchewan yhdistettiin.

Lehden yhteistoimittajina on Marie Immaculeen maallikot ja Franco-Manitoban Society ja Saskatchewan Franco-Canadian Cultural Society.

Kymmenen vuotta sitten lehden levikki oli 10,000, mutta nyt vain 4,500.

Lehden toimittaja, isä Aubry sanoo kustannustoiminnasta vastuussa olevien yhdistysten toivoneen, että saataisiin finanssitukea liittohallituksen kaksikulttuusuusvaroista ja että siten voitaisiin taata ranskalaisvähemmistölle oma lehtensä. Liittohallitus on kuitenkin kääntänyt kuuron korvansa kankille pyynnöille, sanoo isä Aubry.

Kairolaislehti pitää sotaa mahdollisena

Kairo. — Egyptin puolivirallisen Al Ahram-lehden toimittaja, Mohammed Heika sanoi torstaisessa viikkokatsauksessaan, että Egyptin, Syyrian ja Libyan uusi liitto on muodostumassa aikana, jolloin "sotitaallinen yhteenotto Israelin kanssa on tullut väistämättömäksi".

Egyptin presidentti Anwar Sadat, Syyrian presidentti Hafez Assad ja Libyan johtaja eversti Muammar Gaddafi olivat Damaskuksessa kokouksessa missä keskusteltiin uuden liiton perustuslain luonnoksesta.

Tämä asiakirja alistetaan kolmen jäsenmaan kansojen hyväksyttäväksi samanaikaisesti syyskuun 1 pnä pidettävissä yleisäänestyksissä.

"Edessäoleva taistelu Israel-vi-

(Jatkuu sivulla 4)

Bolivian oikeisto-upseerit tekivät vallankaappauksen

Kiina sanoo, että Yhdysvaltain ohjelma sälyttää taloustaakan työtätekeville

La Paz. — Armeijan oikeistojohdon kukistettua vasemmistolaiseksi sanotun presidentti Juan Torresin hallituksen täällä ilmoitettiin sunnuntai-iltana, että eversti Hugo Bancer on nostettu nyt Bolivian presidentiksi.

Perun ulkoministeri tiedoitti samanaikaisesti Limassa, että vallasta syösty kenraali Torres ja hänen 25 kannattajaansa on saanut turvapaikan Perun suurlähetystössä La Pazissa.

Kansallisen televisio- ja radiopuheensa yhteydessä eversti Bancer sanoi vallankaappaustaan "historiallisesti tarpeelliseksi" toimenpiteeksi. Juan Torresin hallitus muodostettiin noin 10 kuukautta sitten.

Vallankumouksen suorittaneet oikeistovoimat, joita Torresin hallitus sanoi fasistijoukoiksi, valtasivat La Pazin koko vuorokauden kestäneen taistelun jälkeen. Tässä taistelussa kuoli 60 ihmistä ja haavoittui 250.

Muodostetun sotilasjuntan 3 jäsentä tuli kiireesti La Paziin Santa Sruzista, maan itäosasta, mistä vallankaappaus aloitettiin viime torstaina väittäen, että Bolivia oli "kulkemassa kommunismia kohti".

Presidentiksi huudetun Bancerin lisäksi nyt muodostettuun sotilasjunttaan kuuluu kenraali Jaime Florentine Mendista ja eversti Andres Selich. Juntta lupaa pian järjestettäviä vaaleja.

TAAKKA TYÖLÄISTEN KANNETTAVAKSI SANOO KIINA NIXONIN OHJELMASTA

Hongkong. — Ensimmäisessä lausunnossaan viikko sitten voimaan julistetusta Yhdysvaltain "uudesta talousohjelmasta", Kiina selitti viikon vaihteessa, että Washingtonin tarkoitus on sälyttää talouskriisin taakka työläisten kannettavaksi.

Kiinalaisen tietotoimiston, Hsinhuan julkaiseman tiedotteen mukaan Yhdysvaltain monopolitistit turvautuivat tähän taloussiirtoon "koti- ja ulkomailla kohtaamiensa vaikeuksien vuoksi". Tämä tulee kärjistämään työtätekevien ja valtapiirien ristiriitoja Yhdysvalloissa, todetaan lausunnossa.

Pekingin lausunnossa ei ole — merkillepantavasti — mitään mainintaa presidentti Richard Nixonista joka mainitun "uuden talousohjelman" julisti voimaan, Presidentin lausunnosta puhuttaessa mainitaan aina "hallituksen toimenpiteistä".

Kiinan lausunnossa annetaan moraalinen tuki Yhdysvaltain länsirannikon lakossaoleville satamatyöläisille, jotka ovat hyljänneet hallituksen uuden talousohjelman. "Tämä lakko on antanut kovan iskun monopolikapitalisteille", sanottiin lausunnossa.

Eläkeläiset ovat tyytymättömiä talousasemaansa

Toronto. — United Senior Citizens of Ontario-nimisen eläkeläisten maakuntajärjestön 13. vuosikokouksessa käsiteltiin ennakkotietojen mukaan ehdotuksia, joiden mukaan vaaditaan hetikohtaisia parannuksia heidän talousasemaansa ja samalla sitä, että teollisuuslaitokset eivät saisi pakottaa työläisiään eläkkeelle 65 vuotiaina.

Sunnuntaina alkaneelle ja maanantaina jatkuneelle kokoukselle esitettiin katsantokanta, jonka mukaan eläkeläisten talousasema on huonompi kuin sosiaaliavun varassa olevien.

Järjestön sihteerin John Rosen selostuksen mukaan kokouksessa kiinnitettiin erikoishuomiota eläkeläisten arvovaltaa koskeviin seikkoihin.

Ennakkotietojen mukaan konferenssi vaatii hallitusta maksamaan eläkeläisten vakuutukset koskien lääkkeitä, silmälaseja ja tekohampaita.

Keskeisenä vaatimuksena oli kuitenkin eläkkeiden yleinen korotus, selitti mr Rose.

Mainitussa USCO-järjestössä sanotaan olevan kaikkiaan 403 paikallisosastoa eri puolilla Ontarion maakuntaa.

ISRAELIN KANSAN JA VALTION ETEEN TULOSSA "TOTUUDEN HETKI"

Valtaosalta sotapolitiikasta johtuen kansakunnan edessä on elinkustannusten suuri nousu; Dayan puhunut asiat halki

Jerusalem. — Israelissa on nyt suoritettu kolmas devalvaatio kymmenen vuoden kuluessa.

Israel haaskaa yhden neljänneksen kansallistuloistaan puolustuslaitoksensa ylläpitämiseen. Toisaalta sosiaalipalvelut on hyvin rahoitettu, ja että elintaso — vaikka tulot jakaantuvatkin hyvin epätasaisesti — on korkeampi kuin arabinaapureilla.

Yhdysvaltain äskettäiset talous siirrot — dollarin vapauttaminen sidonnaisuudesta kultaan ja lisäverón määrittely tuontitavaroille — antoi Israelin hallitukselle otollisen hetken ilmoittaa devalvaatiosta. Mutta painostus devalvaatioa kohti on vaikuttanut jo hetken aikaa. Tarkoitus on siten saada tuontitavarain hinnat kohoamaan — ulkomaisen tuonnin rajoittamiseksi — ja vientitavarain hinnat alenemaan ulkomaisten ostajien kohdalta.

Israel kuluttaa $1.4 miljardia enemmän tuontiin mitä se saa vientitavaroista ja turistiliikenteestä yhteensä ulkomaista valuuttaa. Pienelle maalle, missä on puutetta luonnon resursseista ja toisaalta suuret menot asevoimien ylläpitämiseksi, tämä tilanne on kestämätön.

Suuri osa tuontitavarasta menee asevoimille. Lisäksi tuotetaan paljon raaka-aineita, mistä valmistetaan tuotteita vientiä varten. Kukaan ei kuitenkaan puhu mitään sotamenojen vähentämisestä.

Devalvaatio onnistuu vain, selitetään Israelin hallituspiireistä, jos se lisää vientiä ulkomaille ja jos kotimaista kulutusta voidaan vähentää.

Finanssiministeriön talousmiehet arvioivat, että tavarain hinnat nousevat 5-prosenttisesti välittömästi devalvaation johdosta. Kaiken kaikkiaan arvellaan, että elinkustannukset nousevat 11-prosenttisesti ensi vuoden aikana — tarkoituksella vähentää kulutusta Kulutuksen vähentämiseksi on myös julistettu liikepankkien liikelaitoksille annettavat luotot jäädytystilaan. Hallitus yrittää toisaalta saada Histadrut:n — ammattiyhdistyskeskuksen — hyväksymään ajatuksen, ettei uusia palkankorotuksia esitetä ennen kuin nykyiset sopimukset menevät umpeen ensi tammikuussa, ja että sen jälkeenkin suostuttaisiin hyvin pieniin palkkojen korotuksiin.

Tämä ei ole kuitenkaan niin yksinkertainen asia kuin luulisi, vaikka sama työväenpuolue, minkä hallitus devalvaation suoritti, on myös Histadrutin johtoasemissa.

(Jatkuu sivulla 4)

Ky olisi päässyt sittenkin presidenttiehdokkaaksi

Saigonin "oikeuslaitoksen" sanotaan muuttaneen kantaansa USAn "toivomuksesta"

Saigon. — Varapresidentti Nguyen Cao Ky — jolle viikon vaihteessa annettiin "Yhdysvaltain tahdosta ja presidentti Van Thieun armosta" oikeus päästä presidenttiehdokkaaksi lokak. 3 pnä pidettäviin Saigonin vaaleihin, alheutti sensaation ja samalla poliittisen kriisin ilmoittamalla, että hän ei ryhdykään presidentin ehdokkaaksi.

Ky oli ehdottanut, että hän ja presidentti Nguyen Van Thieu taistelisi tietä uusille vaaleille. Thieu kieltäytyi siitä ja Ky ilmoitti, että hän "ottaa lusinansa pois leikistä".

Kommentoiden sitä kun Ky "hyväksyttiin Saigonin oikeuslaitoksen päätöksellä" presidentin ehdokkaaksi kuten Yhdysvaltain suurlähettiläs oli suositellut, Pohjois-Vietnamin radio sanoi "tekopeliksi" sitä kun presidentti Nixonin hallitus yritti antaa vaaleille "laillisuuden leiman" vaatimalla, että Ky hyväksyttäisiin ehdokkaaksi.

Saigon. — Saigonin varapresidentti Nguyen Cao Ky sanoi täällä sunnuntaina, että Yhdysvaltain suurlähettiläs Ellsworth Bunker on kehoittanut häntä ryhtymään presidenttiehdokkaaksi. Ky lupasi antaa yksityiskohtaisemman tiedon tilanteesta maanantaina. Presidenttivaalit pidetään lokak. 3 päivänä.

Saigonin korkein oikeus muutti aiemmin tekemänsä päätöksen lauantaina tiedoittamalla, että lentomarsalkka Kylla on sittenkin riittävästi kannattajanimiä saadakseen nimensä ehdokaslistalle. Aiemmin julkaistun päätöksen mukaan, häneltä nimikirjoituksia ei ollut riittävästi korkeimman oikeuden katsantokannan mukaan. Korkeimman oikeuden sanotaan olleen toiminut presi-

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Dublin. — Irlannin tasavallan pääministeri John Lynch ja Pohjois-Irlannin opposition edustajat hyväksyivät täällä maanantaina kolme tuntia kestäneen neuvottelun perusteella ehdotuksen tottelemattomuuskampanjan järjestämiseksi Irlannin yhdistämisen hyväksi. Mr. Lynch sanoi, että Irlannin kansan suuri enemmistö haluaa Irlannin yhdistämistä. "Tehdyn sopimuksen perusteella tähän yhdistämiseen pyritään ei-väkivaltaisella poliittisella tavalla", hän selitti. Tottelemattomuuskampanjaan sisältyy kieltäytyminen vuokrien sekä tulo- ja perintöverojen maksamista.

Toronto. — Viikonvaihteen aikana kuoli Canadassa ainakin 58 ihmistä tapaturmaisesti. Näistä kuoli liikenneonnettomuuksissa 46. Tilastot on kerätty perjantaista klo 6 illasta sunnuntaihin puoliyöhön mennessä. Viikon vaihteessa kuoli liikennetapaturmissa 46 ja viikon aikana 51. Kaikkiaan on Canadan maantieonnettomuuksissa kuollut 2,170 ihmistä viime tammikuun 1 päivästä lukien.

Saigon. — Presidentti Nguyen Van Thieun avustajat antoivat maanantaina ymmärtää, että Saigonin presidentin vaalit pidetään suunnitelmien mukaisesti lokakuun 3 pnä vaikka kaikki oppositioehdokkaat on eliminoitu — tai ehkä juuri sen vuoksi. Yhdysvaltain suurlähettiläs Ellsworth Bunker, joka yritti saada varapresidentti Nguyen Cao Kyn takaisin oppositioehdokkaaksi — antaakseen vaaleille jonkinlaisen "laillisuuden leiman" kuten Hanoin radio ilmoitti — keskusteli maanantaina tunnin ajan mr Thieun kanssa.

FARMARIEN UNIONIN JOHTAJA VANGITTU

PEI:n farmarit vaativat myönnytyksiä vaikean talousaseman helpottamiseksi

Charlottetown. — Kansallisen farmarien unionin (National Farmers Union) presidentti Roy Atkinson vangittiin RCMP:n toimesta lauantaina Bordenin lähettyvillä syytettynä salavehkeilystä pelottelun järjestämiseksi. Tämä tapahtui pian sen jälkeen kun farmarit yrittivät sulkea siellä Trans-Canadan maantien.

Kansallisen farmarien unionin kuuluvat farmarit sulkivat maantien Bordenin lauttalaiva-satamassa perjantaina iltapäivällä protestoidessaan maakuntahallituksen maatalousohjelmaa vastaan. Heidän väitetään yrittäneen tien sulkemista uudelleen lauantaina mr Atkinsonin saavuttua sinne. Atkinson vapautettiin $500 takausta vastaan. Hän joutuu oikeuteen tänään, tiistaina.

Farmarit eivät järjestäneet mitään mielenosoitusta sunnuntaina mutta farmarien unionin paikallisilla edustajilla oli kokouksia. Farmarit ovat olleet "maanviljelijöiden mielenosoituksissa" elokuun 12 päivästä lukien.

Farmarit vaativat ajoneuvojensa rekisteröimaksujen alentamista, hyödykekorkoisia lainoja, korporatio farmauksen lopettamista lainlaadinnallisin toimenpitein sekä tarkoitukseen että oikeutta käyttää merkattua bensiiniä farmarien kuorma-autoissa.

Noin 50 RCMP:n miestä kutsuttiin perjantaina "puhdistamaan" valtatietä farmari-mielenosoittajista Bordenin lähettyvillä.

Farmarit lähtivät traktoreineen mielenosoituksesta perjantaina pian sen jälkeen kun maakunnan pääministeri Alex Campbell julisti puheessaan, että Prince Edward Islandin maakuntahallitus ei voi eikä tule toimimaan uhkalun alaisuudessa.

PARLAMENTTI KOOLLE — EI LEHMÄKAUPPOJA

Toronto. — Samaan aikaan kuin NDP:n kansallinen johtaja David Lewis ilmaisi huolestuneisuutensa siitä, mitä Canadan hallitusvaltuuskunta oli Washingtonissa "tarjonnut jotakin" siitä, jos Yhdysvallat vapauttaa canadalaisia -tuotteet presidentti Nixonin "uuden talousohjelman" 10-prosenttisesta lisäverosta, Canadan kommunistien puolueen johtaja William Kashtan lähetti täältä vt. pääministeri Mitchell Sharpille ehdotuksen, että parlamentti pitäisi kutsua hetikohtaisesti keskustelemaan USAn lisäverokysymyksen aiheuttamasta vaarasta.

"Kehoitamme hallitusta seisomaan lujana Nixonin hallituksen yrittäessä ajaa läpi meidän maamme voimaohjelman; USA—Canadan autosopimuksen turvaklausulen poistamiseksi, Canadan sitomiseksi NATOon ja NORADiin, vastineeksi 10-prosentin lisäveron lievennyksiin.

Canadan hallitusvaltuuskunnan olisi pitänyt Washingtonissa tehdä ehdottoman selväksi, että Canadan itsenäisyys ja suvereenisuus ei ole myytävänä.

Nixonin hallituksen edesottamiset talousalalla ovat perusolemukseltaan Indokiinan hyökkäysohjelmaan verrattavissa. Kummassakin tapauksessa se yrittää ajaa tahtonsa läpi muissa maissa joko raa'an väkivallan tai talousvoiman avulla. Tässä tapauksessa Yhdysvallat lähettää vientitavarana talouskriisiään muihin maihin, Canada mukaanluettuna... Nyt vaaditaan toimenpiteitä työpaikkojen säilyttämisen hyväksi. Parlamentti olisi kutsuttava koolle heti Canadan itsenäisyyden lujittamiseksi ja canadalaisten työmahdollisuuksien turvaamiseksi", sanotaan mr Kashtannin lausunnossa.

NDP:n johtaja mr. Lewis sanoi pitävänsä "epä-arvokkuutena" sitä kun canadalaisvaltuuskunta meni "pyyntöineen Washingtoniin tärkeässä lisäverokysymyksessä aikana, "jolloin mahdollisuudet tulosten saamiseksi olivat nollassa."

"Minä olen vississä määrin huolestunut... vaara pois antamisesta on äärettömän suuri", sanoi mr. Lewis ja ilmaisi yksityiskohtaisemmin pelkonsa siitä, että canadalaisministereiltä vaaditaan myönnytyksiä USA—Canadan autosopimuksen kohdalta, myönnytyksiä putkilinjan rakentamiseksi Canadan arktisten alueiden läpi, myönnytyksiä Yhdysvaltain öljyn kuljettamiseksi Alaskasta Canadan länsirannikkoa hyväksikäyttäen, myönnytyksiä Skagit laakson tulvittamiseksi British Columbiassa niin, että USA saisi enmmän sähköä Seattlen hyväksi.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4234
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1070
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Lyötäköön ne takaisin

Hyeenat ovat raatoja syöviä yöpetoja, joiden kerrotaan saavan raivokohtauksia veren hajustakin. Mitä sitä luonnolleen voi!

Jonkinlaista "veren hajua" ovat myös saaneet presidentti Richard Nixonin viikko sitten sunnuntaina voimaan julistamasta 90-päiväisestä hintojen-ja-palkkojen jäädytyksestä ne canadalaispiirit, jotka ovat vuosikausia vaatineet "kovia otteita" työläisten "liiallisten palkkavaatimusten kontrolloimiseksi".

Näistä työväenvastaisista piireistä on viimepäivinä tullut tulvimalla "selityksiä", että jos mr Nixonin toimenpide "hintojen ja palkkojen jäädyttämiseksi onnistuu" — ja ne sanovat, että mr Nixonilla ei ole tulevien presidenttivaalien vuoksi mahdollisuutta tunnustaa suunnitelmansa epäonnistumista — silloin on tilaisuus Canadassakin ottaa käytäntöön tällainen työväenvastainen menetelmä, huolimatta perustuslaillisistakin haitoista (joiden mukaan työsuhdekysymykset ovat maakunnallisten lainlaadinnan alaisia asioita).

Nämä hyeenamaiset ulvahdukset palkkojen jäädyttämiseksi ovat varoituksena siitä, että Canadan työväenliikkeellä yleensä ja erikoisesti ammattiyhdistysliikkeellä on edessä paljon työtä ja toimintaa vaativa aika. On voitava tiedonantovälineiden puutteesta huolimatta selittää laajoille kansanjoukoille mistä on todellisuudessa kysymys ja sillä perusteella nostattaa lakkoliikehdintää, mikä yksinään voi torjua nämä työväen ja samalla koko kansakunnan etujen vastaiset suunnitelmat.

Ilomielin on todettava, että CLC:n presidentti Donald MacDonald on jo antanut tietää, että hänen johtamansa suuri ammattiyhdistyskeskus tulee vastustamaan palkkakontrollin järjestämistä. Kuvaavaa ja asian vakavuutta korostavaa on se, että työväenliikkeen äärioikeistoon lukeutuva AFL-CIO:n presidentti Geo. Meany kin on tuominnut mr Nixonin hintojen ja palkkojen jäädytyksen täysin epäoikeutettuna tekona sen vuoksi kun kontrollin ulkopuolelle jäävät rahamiehiä rikastuttavat voitto-osingot ja korkotaksat.

Presidentti Nixonin järjestämä hintojen ja palkkojen jäädytys kohdistuu Yhdysvaltain työtätekeviä ja yksinomaan juuri työtätekeviä vastaan. Samoin tapahtuisi täällä. Siksi on jyrkästi ja päättävästi vastustettava kaikkia niitä, jotka palkkakontrollilla haluavat sysätä lamakauden taakan yksinomaan työtätekevien kannettavaksi . . . Siitä olisi pelkää vahinkoa kansakunnalle yleensä ja työläisille erikoisesti.

Ei uskonsotaa, vaan siirtomaakomentoa

Viime viikon torstaihin mennessä oli Pohjois-Irlannin niin sanottujen "uskon kahakkain" yhteydessä kymmenen päivän kuluessa tapettu 28 ihmistä. Tämä sellaisenaan kuvaa sitä sotatilaa vastaavaa olosuhdetta mikä siellä nyt vallitsee brittiläisten sotilaiden ja Irlannin tasavaltalaisarmeijan IRA:n välillä. Asiallisesti puhuen se on taistelua miehittäjäsotilaiden ja siirtomaa-asemassa olevan Pohjois-Irlannin asukkaiden välillä.

Englantilaiset sotilaat, joita siellä suunnataan miehitysjoukoiksi, ovat panssariautoineen piirittäneet Belfastissa katolisten asukkaiden korttelit ja kohdistaneet katolisiin [illegible] vapaasti irlantilaisen sissijärjestön IRA:n joukkoja ja siviilejäkin vastaan. Viimeksi kerrottiin, että ammutuksi tuli eräs nuori kuuromykkä. Nämä levottomuudet ovat levinneet Belfastista Londonderryyn ja muihinkin kaupunkeihin.

Melko yleisesti on vieläkin pyritty naamioimaan Pohjois-Irlannin mellakat protestanttien ja katolisen vähemmistön väliseksi "uskonnolliseksi" kiistaksi. Kieltämättä voidaan todeta, että tällaisia uskonnollisia piirteitä ilmenee pinnallisesti, mutta Lontoossakin myönnetään jo, vaikka vastahakoisesti, että Pohjois-Irlannin kriisi ei rajoitu tähän, vaan sytykkeenä on kaiken aikaa ollut Ulsterin (Pohjois-Irlannin) maakunnan jääminen oikeudettomaan siirtomaan asemaan Englannin yhteydessä.

Kuten sanottu, Pohjois-Irlannin kaupunkien katoliset korttelit ovat englantilaisjoukkojen piirittämiä; kaduilla kajahtelevat konekiväärisarjat. Pommeja räjähtelee ja panssaroidut autot jyllisevät kaduilla. Kaikki tämä muistuttaa hyvin paljon sotatilaa.

Mielenosoitukset ja yhteenotot saivat entistä kärkevämmän muodon heti erikoisvaltuuslain voiman astumisen jälkeen.

Sen lain mukaan voidaan pidättää jokainen "epäiltyttävä henkilö". Toisinsanoen tämä erikoisvaltuuslaki "laillistaa" viranomaisten mielivallan. Se on osoitus siitä, että hallitus on avoimesti siirtynyt voimapolitiikan käyttöön. Unhoitettu on kokonaan kaksi vuotta sitten annetut pyhät lupaukset, jolloin englantilaisia sotilaita tuotiin ensimmäinen kerta Belfastiin, että kaikki tämä on vain väliaikaista. Nyt Ulsterissa on jo panssaroiduin vaunuin ja helikopterein varustettuja sotilaita lähes 13,000. Pohjois-Irlanti on asiallisesti puhuen, kuten sanottu, miehitetty maa, jossa on piiritystila. Laki ja oikeus on siellä vaihdettu poliisipamppuun ja sotilaspistimiin.

Muistaa pitää, että Lontoon harjoittama kansalaisoikeusliikkeen tukahduttamispolitiikka, terrori ja vainopolitiikka yleensä soveltuu yhteen Ulsterin oikeistoprotestanttisille piireille sekä unionpuolueelle, joka ilmentää suurteollisuusmiesten ja protestanttisten suurmaanomistajien etuja. Puolueen avustuksella puolittain salainen uskonnollis-poliittinen oranilaisten ritarikunta järjestää kiihkomielisiä pelotusmarssejaan uhaten tuhota kaikki, jotka vaativat muutoksia ja parannuksia yleensä.

Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että mitä enemmän terrorin mustat pilvet tihentyvät, sitä enemmän kärjistyy Pohjois-Irlannin tilanne. Belfastissa, Londonderryssa ja muissa kaupungeissa kiihtyneet asukkaat ottavat alati yhteen poliisin ja sotilaiden kanssa. Myös Englannissa vastustetaan entistä enemmän englantilaisjoukkojen ja siirtomaaisen mielivaltaa.

Joukkopidätykset Ulsterissa osoittavat jälleen, että nykyisen hallituksen politiikka on kärsinyt vararikon. Nykyään tajutaan myös, että Ulsterissa tapahtumat eivät ole suinkaan vain "uskonnollisten ristiriitauuksien purkauksia" kuten kaupallinen lehdistö Englannissa ja täällä Canadassakin pyrkii esittämään.

Kansalaisoikeusliike, minkä tilaisuuksia ja kokouksia on armotta hajoitettu, ja mitä vastaan poikkeusvaltuuslain kärki on suunnattu, kamppailee Pohjois-Irlannin oikeudetonta tilannetta vastaan ja vaatii lopettamaan joukkotyöttömyyden ja köyhyyden. Ulsterin viimeaikaiset tapahtumat osoittavat entistä selvemmin, että Pohjois-Irlantia eivät revi niinkään uskonnolliset kuin luokkaristiriidat.

Pohjois-Irlanti, vanhin ja samalla viimeinen Englannin siirtomaa, pyrkii vapautumiseensa", kirjoitti ranskalainen l'Humanite lehti äskettäin ja niin epäilemättä tulee tapahtumaankin.

Aikoinaan muusta Irlannista erotettu Ulsterin maakunta on monessa suhteessa jäänyt oikeudettoman ja takapajuisen siirtomaan asemaan. Työttömyysluvut ovat siellä jatkuvasti korkeat. Varattoman väestön sosiaaliset olot ovat kehittymättömät ja laittomuudet jokapäiväisiä tapahtumia. Alkeellisemmatkin demokraattiset oikeudet saavat väistyä usein englantilaisten sotajoukkojen ja erikoisvaltuuslain tieltä. Protestanttelhin lukeutuvat suurmaanomistajat eivät tunne mielenkiintoa korjauksiin. Mutta sotilaallinen puuttuminen Ulsterin ongelmiin merkitsee vain nykyisten väkivaltaisuuksien toivottaman kehän jatkumista. Parempia keinoja kuin mielivaltaa, terroria ja erikoisvaltuuslain pidätyksiä tarvitaan, jos Ulsterin ongelmat mielitään ratkaista.

Rooseveltin luomus:

HÄIKÄISEVÄ DOLLARIN HERRUUS — NIXON JOUDUTTI SEN ROMAHDUSTA

Helsinki. (KU) — Presidentti Nixonin ilmoitus, jonka mukaan julkisesti ja virallisesti kumotaan USA:n kansainvälinen sitoumus vaihtaa muiden maiden hallussa olevia dollareita kultaan, on verrattavissa sodanjälkeisen ajan atomipommin räjäytykseen kansainvälisessä rahajärjestelmässä.

On ollut jo vuosikausia tiedossa USA:n jo yli 37 vuotta sitten perustaman kapitalistisen maailman rahajärjestelmän heikentyminen vuosi vuodelta yhä kiihtyen. Tämä on ilmennyt yhä lyhyemmin ajoin toinen toistaan pahemmin kiristyvin valuuttakriisein. Yleisesti on oletettu, että Nixon ei devalvoi dollaria ainakaan ennen ensi vuoden presidentin vaaleja. Viimeisimmän valuuttakriisin syvennyttyä kesällä oletettiin, että joitakin kompromisseja löydetään katastrofin välttämiseksi ainakin syyskuussa pidettävään kansainvälisen valuuttarahaston kokoukseen asti.

Tilanne kärjistyi kuitenkin pahemmaksi ja nopeammin kuin oletettiin ja USA:lla ei ollut enää muuta mahdollisuutta kuin se minkä Nixon ilmoitti. Kriisin synnyttäjänä ei ollut suinkaan presidentti Nixon, vaan sen siemenet kylvettiin jo silloin, kun USA presidentti Rooseveltin johdolla loi kapitalistisen rahajärjestelmän perustan. Nixonin viaksi sen sijaan lankeaa, että hän onnettomalla sota- ja talouspolitiikallaan joudutti tämän järjestelmän romahtamista.

MAAILMANPULMASTA DOLLARI-JÄRJESTELMÄÄN

1930-luvun suuri maailmanpula toi mullistuksia myös kansainväliseen rahajärjestelmään. Käytännöllisesti kaikki maat luopuivat kultakannasta. Englanti oli kärjessä ja luopui kultakannasta 1931. Silloin punta devalvoitiin 30 prosentilla. Myös Suomi luopui tällöin kultakannasta. Kullan hinta nousi 20.67 dollarista 35 dollariin unssilta, mikä merkitsi dollarin devalvoimista 40 prosentilla.

USA hallitsi kuitenkin tilanteen, sillä sen hallussa oli maailmanpulan päättyessä 70 prosentia kapitalistisen maailman rahakullasta. Kun presidentti Franklin Roosevelt astui ensimmäisen kerran USA:n presidentiksi 1933 hän määräsi jokaisen pörssipäivän aamuna USAn centin tarkkuudella kullan ja dollarin välisen kurssin.

Vakauttaakseen tilan pysyvästi hän hyväksytti kongressissa tammikuun 31. päivänä 1934 rahalain, jonka mukaan yksi unssi hienoa kultaa vastasi 35 USA:n dollaria. Muut maat olivat pakotettuja määräämään valuuttansa arvon ja vaihtosuhteen tähän kiinteään hintaan. USA sitoutui kuitenkin tällöin ostamaan ja myymään rajattomasti kultaa 35 dollaria unssi.

Muut maat kärsivät tällöin suuria tappioita ja joutuivat devalvoimaan valuuttojaan. Rooseveltin rahajärjestelmä rupesi kuitenkin toimimaan suhteellisen kitkattomasti USA:n sanelemien ehdoin sen omaaman mahtavan kultavuoren turvin.

BRETTON WOODS

Toisen maailmansodan lopun ollessa jo näköpiirissä voittajavalloille ja ennen kaikkea USA:lle kävi selväksi, että oli ryhdyttävä luomaan uutta kansainvälistä rahajärjestelmää hyvissä ajoin sekasorron välttämiseksi rauhan tullen. Niinpä vuoden 1944 kesällä Bretton Woodsissa (New Hampshiren osavaltiossa USA:ssa) YK:n raha- ja finanssikonferenssin tuloksena perustettiin 27. 12. 1945 Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF). Sen tehtävä oli tai piti olla auttaa kansainvälistä rahayhteistyötä, vakauttaa eri maiden valuuttoja, poistaa valuuttojen vaihdettavuuden esteitä, edistää maailmankaupan laajentumista jne.

ROOSEVELTIN HÄIKÄISEVÄ DOLLARIN HERRUUS

Rooseveltin mielessä oli tällöin kuitenkin häikäisevä suunnitelma. USA:n ei tarvitsisi suorittaa mitään aluevaltauksia. Päinvastoin hän lupaili mm. siirtomaajärjestelmän poistamista ja esimerkiksi Englanin imperiumin hajottamista. USA olisi kuitenkin astunut dollarin avulla tilalle maailman valtiaaksi.

Valuuttarahaston perustamisasiakirjassa kansainvälisen rahajärjestelmän perustaksi nim. hyväksyttiin USA:n kongressin v. 1934 luoma rahalaki, jonka mukaan kullan ja dollarin kurssi säilyi edelleen 10 vuotta vanhalla pohjalla eli yksi kultaunssi = 35 dollaria. Muut maat saivat järjestää edelleen valuuttansa arvon ja vaihtosuhteen tähän kiinteään pisteeseen. Se merkitsi muille maille jälleen tappioita ja valuuttojen devalvoitteja.

MIKSI NL KIELTÄYTYI?

Valuuttarahaston perustajajäseniä oli alunperin 41 — nyttemmin siinä on jäseniä pitkän matkaa toista sataa. Neuvostoliitto oli myös Bretton Woodsin neuvotteluissa mukana. Mutta kun Neuvostoliiton olisi ollut paljastettava kultareserviensä määrä ja kun lisäksi se olisi jäänyt ilman veto-oikeutta, joka oli varattu vain USA:lle, jäi Neuvostoliitto valuuttarahaston ulkopuolelle. Lisäksi Neuvostoliiton olisi ollut järjestettävä ruplan vaihtosuhde kiinteään kulta-dollarisuhteeseen. Koko maapallo olisi ollut tällöin dollarin kontrollin alla.

EISENHOWER JA HERRASMIESSOPIMUS

Rooseveltin luoma rahajärjestelmä toimi kohtalaisen hyvin vielä pitkän aikaa Rooseveltin kuoleman jälkeen. Niinpä esimerkiksi vuonna 1948 USA:n hallussa oli 24,4 miljardia eli 70 prosenttia kapitalistisen maailman rahakullasta. USA:n luoman rahajärjestelmän huolet alkoivat orastaa jo presidentti Eisenhowerin aikana. Syinä olivat Korean sodan laskut ja USA:n ryhtyminen aloittamansa kylmän sodan jatkeena jättiläismäiseen varusteluun. Tällöin alkoi näkyä myös rahajärjestelmän porsaanreikä (loophole).

Kun muiden kapitalistimaiden haltuun kertyi dollareita, ne ryhtyivät vaihtamaan niitä USA:n rahalain sääntöjen edellyttämällä tavalla kultaan USA:n kultareserveistä. Eisenhower sai vuonna 1956 mm. Länsi-Euroopan maiden johtavat keskuspankit suostumaan eräänlaiseen herrasmiessopimukseen ("Gentlemen's agreement"), jonka mukaan ne sitoutuivat pitämään "vapaaehtoisesti" hallussaan olevat dollarit USA:n antamia velkakirjoja vastaan.

KENNEDY JA "SOPIMUS"

Tämä "herrasmiessopimus" ei kuitenkaan pitänyt kauan. Kun vuoden 1961 keväällä muiden maiden dollarien vaihtaminen kultaan kiihtyi jälleen ennätyskorkeudelle, presidentti Kennedy solmi johtavien Länsi-Euroopan valuuttamaiden kanssa sopimuksen, josta sana "herrasmies" oli jätetty pois. Samana vuonna perustettiin Lontoossa seitsemän maan kultapooli, jonka pohjakassaan kukin maa luovutti määrätyn prosenttiosuuden omista kultavaroistaan. Poolin tehtävänä oli myydä ja ostaa niin paljon kultaa kuin tarvittiin vanhan kulta-dollarikurssin ylläpitämiseksi.

JOHNSONIN KULLAN 2-HINTAJÄRJESTELMÄ

Tämäkään pooli ei pitänyt. Kun USA:n kultareservit hupenivat edelleen miljardimäärin, olisi muiden ollut pakko ryhtyä tyhjentämään omia kultareservejään. Siihen ne eivät olleet valmiita ja kaiken lisäksi Ranska oli eronnut koko kultapoolista. Seurauksena oli koko poolin hajoaminen. Tämän vastapainoksi presidentti Johnson kutsui Länsi-Euroopan johtavat valuuttamaat — Ranska ei mennyt — Washingtoniin, missä Johnson pakotti nämä maaliskuussa 1968 sitoutumaan kullan kaksihintajärjestelmään. Toisen mukaan keskuspankit noudattivat edelleen keskinäisissä valuuttakaupoissaan vanhaa kulta-dollarikurssia. Toisen mukaan perustettiin kullan vapaat markkinat, joilla hinnanmuodostus oli vapaa. Keskuspankit sitoutuivat olemaan ostamatta kultaa vapailta markkinoilta sekä pidättäytymään niin pitkälle kuin suinkin vaihtamasta dollareita kultaan USA:n reserveistä. Ranska ei tähän yhtynyt.

NIXON JOUDUTTI JÄRJESTELMÄN TUHOA

Viime aikojen tapahtumat osoittivat, että tämäkään ei ole pitänyt. Dollareita on sittenkin vaihdettu kultaan. Ja kaiken lisäksi kullan hinta vapailla markkinoilla on noussut nyttemmin jo yli 45 dollariin eli 10 dollaria korkeammalle kuin virallinen USA:n dollarikurssi. Nixon joudutti vain Rooseveltin järjestelmän tuhoa.

Tässä yhteydessä on syytä palauttaa mieleen, että USA:n rahalain mukaan USA:n kultareservien piti olla niin suuret, että ne vastasivat 25 prosenttia liikkeellä olevasta dollarisetelistöstä, Johnsonin aikana tämä kumottiin. Dollarisetelistöllä ei tarvitse olla mitään kultakatetta. Tämä ei ole millään tavalla vaikuttanut tilanteeseen. Juuri ennen äskeisen kriisin syntymistä USA:n kultareservit olivat pudonneet äärimmäiselle tasolleen eli 10 miljardiin dollariin. Se on enää vähän yli neljännes maailman rahakullasta. Tämä on pakottanut Nixonin rajuihin vastatoimiin.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Hilma Mäntynen, Timmins, Ont. täyttää perjantaina, elokuun 27 pnä 80 vuotta.

Martha Ekholm, Sudbury, Ont., täyttää lauantaina elokuun 28 päivänä 76 vuotta.

Manda Ranta, Vancouver, B.C., täyttää sunnuntaina elokuun 29 päivänä 75 vuotta.

Anne Liikala, Hearst, Ont, täyttää maanantaina elokuun 30 päivänä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

BENSONIA KÄYTETTÄNEE "PAINOSTUS-HENKILÖNÄ"

Mr. Kierans sanoo USA:n 10 pros. lisäveron lisäävän työttömien määrää Canadassa

Ottawa. — Viime huhtikuussa oma-aloitteisesti Canadan hallituksen jäsenyydestä eronnut entinen kommunikaatio -ministeri Eric Kierans sanoi viikonlopulla uskovansa, että Canada tulee epäonnistumaan yrityksissään saada erikoisvapauksia USA:n viikko sitten sunnuntaina voimaan julistamasta 10 prosentin lisäverosta, joka määriteltiin Yhdysvaltain tuontitavaroille. Yhtenä syynä tähän ennustamaansa epäonnistumiseen mr. Kierans selittää olevan sen kun Canadan finanssiministeri E. J. Bensonia tullaan käyttämään "pelinappulana" USA:n toimesta tärkeissä kansainvälisissä neuvotteluissa.

"Yhdysvallat pelaa peliään nyt suurin panoksin ja kuten tiedetään, on mr. Benson "Kymmenen Suuren" (kansainvälisen valuuttarahaston) erikoiskomitean puheenjohtaja ja USA pitää "nälkäistä Bensonia", jota ei ole vapautettu 10 prosentin lisäverosta, puheenjohtajana, joka painostaa muita maita, mitä hän ei mahdollisesti tekisi jos Canada olisi vapautettu 10 prosentin lisäverosta.

"He (amerikkalaiset) luottaavt siihen, että Benson painostaa Japania, Ranskaa ja muita", sanoi mr. Kierans.

"Kymmenen Suuren" ryhmä koostuu voimakkaimmista teollisuusmaista, jotka tukevat kansainvälistä valuuttarahastoa ja tämän valuuttarahaston sopimusten mukaisesti on tähän asti määritelty kansainväliset rahanvaihtokurssit.

Mr. Benson valittiin valuuttarahaston puheenjohtajaksi viime syyskuussa ja hänen yksivuotinen virkakautensa menee umpeen ennen kuin USA:n voimaan julistama, 90 päivää kestävä 10 prosentin tuontiverokausi.

Mr. Kierans sanoi kuitenkin olevansa sitä mieltä, että Canadan hallitus teki oikein viime viikolla lähettäessään mr Bensonin ja kauppa-asiainministeri Pepinin Washingtoniin pyytämään USA:ta vapauttamaan Canada lisäverosta, mutta selitti vastustavansa pääministeri Pierre Trudeaun Washingtoniin menemistä, koska matka voisi johtaa samanlaiseen vesiperään, jonka Benson ja Pepin vetivät.

Vaikka hän sanoi uskovansakin, ettei Canadalle myönnetä vapautuksia USA:n asettamasta lisäverosta, niin Kierans ei sanonut pelkäävänsä, että mahdollinen lisäverosta vapauttaminen tulisi sitomaan Canadaa entistä tiukemmin USA:n talouteeen ja laajentamaan nyt Canadan ja Japanin sekä Euroopan kuppayhteisön välillä olevaa kuilua.

Mutta 10 prosentin lisävero "tulee iskemään kaikkein kipeämmin työpaikkamarkkinoita. Kymmenettuhannet ihmiset joutuvat pois työstä tänä syksynä ja tulevana talvena niiden satojentuhansien työttömien lisäksi, joita meillä on Canadassa tällä hetkellä", sanoi mr. Kierans.

TYÖTTÖMÄT EIVÄT VOI OSTAA USA:n TUOTTEITA

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau sanoi perjantai-iltana kansallisessa televisioverkostossa välitetyssä, neljä minuuttia kestäneessä puheessaan, että USA:n hallituksen voimaan julistama 10 prosentin lisävero tuontitavaroille voi johtaa tuhansien työpaikkojen menetykseen Canadassa.

Mr. Trudeau sanoi canadalaisten menettävän työpaikkojaan, ellei presidentiti Richard Nixonin ylimääräistä veroa poisteta Canadan kohdalta. Suurimmalta osalta mr Trudeau toisti kuitenkin samaa, mitä torstaina Washingtonissa vierailleet ministerit, Benson ja Pepin, olivat esittäneet epäonnistuneen retkensä jälkeen.

USA:n selitetään harkitsevan Canadan esittämää pyyntöä, että se vapauttaisi Canadan vientitavaran 10 prosenttiselta lisäverolta.

Washington. — Nixonin hallitus ja kansainvälinen valuuttarahasto alkoivat seurata suurella kiinnostuksella eilen aamulla Euroopan rahalaitosten toimenpiteitä sen jälkeen, kun valuuttamarkkinat avattiin ensimmäisen kerran, niiden oltua suljettuna koko viime viikon. Nixonin hallituksen sanotaan suorittavan erittäin kiinteätä tarkkailua Euroopan maiden toimenpiteistä, voidakseen vetää johtopäätöksiä USA:n yrityksistä pelastaa dollarinsa.

Euroopan valuuttamarkkinat olivat suljetut koko viime viikon presidentti Nixonin ilmoitettua 10 prosentin tuontiverosta ja katkaistua kullan ja dollarin yhdyssiteen pakoittaakseen tällä toimenpiteellä vakavimmassa asemissa olevat länsimaiset valuutat revalvointiin.

Apollo 15 miehet toipuvat hitaasti

Houston. — Yksikään Yhdysvaltain viime kuualuksen Apollo-15:n astronauteista ei ole toipunut täysin 12 päivää kestäneen avaruusmatkan rasituksista, ilmoitti heitä tutkiva lääkäri Charles Berry elok. 15 päivänä.

Berry ilmoitti myös, että Kuussa liikkuneet David Scott ja James Irwin olivat lennon aikana kärsineet sydämen kaksinkertaisesta lyöntinopeudesta. Astronauttien toipumisaika on tähän asti pisin Yhdysvaltain avaruusohjelmassa.

Berry kertoi edelleen, että Irwin oli tuntenut ajoittaista heikotusta lennon kolmen ensimmäisen päivän aikana sekä Maahan laskeutumisen jälkeen. Astronauttien pitempi toipumisaika selittynee sillä, että he viettivät tähän asti pisimmän ajan Kuussa ja että Kuusta nousun ja Maahan laskeutumisen välinen aika oli pitempi kuin edellisillä kuulennoilla.

Houstonin tiedemiehet ovat myös vahvistaneet tiedot, joiden mukaan Scottin ja Irwinin mukanaan tuomat kuukivet ovat todella yhtä vihreitä kuin se juusto, jonka vanhat satukirjat kertovat olleen Kuun rakennusaineena.

PÄIVÄN PAKINA

PUHEISTA TEKOIHIN

Hyvät puheet ovat miellyttäviä, mutta niillä on käytännöllistä arvoa vasta sitten, jos ja kun ne johtavat tekoihin.

Tässä mielessä on suhtauduttava varoen viime viikolla saatuihin tietoihin, että Quebecin ja Ontarion, sekä Pennsylvanian, Michiganin, New Yorkin, Ohion, Indianan, Illinoisin, Wisconsinin ja Minnesotan viralliset edustajat olivat päässeet yhteisymmärrykseen Suurten järvien vesistön saastuttamisen ja puhdistamisen alkutoimenpiteistä.

Tämän sopimuksen perustana on käsityskanta, että Suurten järvien rannalla olevien maakuntien ja osavaltioiden tulee painostaa mahdollisimman voimakkaasti Canadan ja Yhdysvaltain liittohallituksia siihen, että niiden täytyy kauniitten puheitten katteeksi ryhtyä käytännöllisiin toimenpiteisiin, ja varata miljardeita dollareita näiden järvien vesistöjen puhdistamiseksi.

Kokoukseen osallistunut Ontarion pääministeri William Davis sanoi olevansa erittäin hyvillä mielin konferenssin kulusta varsinkin siksi, kun kokoukseen osallistui seuraajina eräitä virkailijoita sekä Washingtonista että Ottawasta. Nyt he tietävät, mitä heiltä odotetaan, selitti mr. Davis, — ikäänkuin Ottawa ja Washington eivät tietäisi, miksi Suuret järvet on saastutettu ja miksi tämä saastutus jatkuu edelleen.

Hyvistä toiveistaan huolimatta mr. Davis jätti kuitenkin lausuntoonsa niin suuren reijän, että isompikin porsas mahtuu siitä läpi. Hän sanoi: "Luonnollisesti tälläkin konferenssilla, kuten useimmilla sellaisilla, ei ole laillisia valtuuksia ongelman ratkaisemiseksi".

Toisin sanoen, mr. Davis ilmaisi katsantokannan, että tehtyjen päätösten ja suunnitelmien toteuttaminen riippuu siitä, ja yksinomaan siitä, saadaanko Ottawa ja Washington ryhtymään käytännöllisiin toimenpiteisiin Suurten järvien puhdistamiseksi.

Tässä yhteydessä palaa mieleen Canadan arvovaltaisten viranomaisten lausunnot, että kauniista puheistaan huolimatta Yhdysvalloilla ei ole mitään kiirettä eikä oikeastaan haluakaan näiden vesistöjen puhdistamiseen.

Esimerkkinä on mainittu Canadan liittohallituksen ja Ontarion maakuntahallituksen allekirjoittama sopimus, jonka mukaan voitaisiin seuraavan viiden vuoden aikana käyttää $500,000,000 kunnallisten jätteiden käsittelylaitosten rakentamiseksi Suurten järvien rannalla.

Mutta kun Yhdysvaltain puolelta tulee näihin järviin monta kertaa enemmän kaupunkien viemäriverkostojen raakajäteainetta kuin Canadasta, niin tällä Ottawan ja Toronton välisellä sopimuksella ei ole juuri mitään arvoa ennen kuin Washington ryhtyy myös samanlaisiin toimenpiteisiin joko yksin tai yhdessä Suurten järvien rannalla olevien osavaltioiden kanssa.

Alussamainitussa Canadan itämaakuntien ja Yhdysvaltain järvienranta-osavaltioiden edustajain kokouksessa kiinnitettiin uutistietojen mukaan huomiota pääasiassa kunnallisten viemäriverkostojen aiheuttaman saastutuksen lopettamiseen.

Sen lisäksi puhuttiin myös siitä, että näillä järvillä liikennöivistä laivoista ei saisi enää laskea ihmisjätteitä veteen, kuten on tehty ja tehdään edelleen. Kokouksessa todettiin eräitten "kansainvälisten laivaamojen" uhanneen, että niiden laivat eivät tule lainkaan Suurille järville, jos niiden täytyy kuljettaa paskansa satamiin rakennettaviin jätteiden keräysasemille.

Nämä sellaisenaan ovat tietenkin tärkeitä kysymyksiä ja auttaisivat täytäntöönpantuna tai -saatuna Suurten järvien saastutuksen vähentämistä. Mutta mitään ei puhuttu — tai ei ainakaan kerrottu puhutun — näiden järvien vesistöjä joukkomitassa saastuttavien teollisuuslaitosten tehtävistä ja velvollisuuksista.

Tämä ei varmaankaan johtunut huomaamattomuudesta, vaan mieluimminkin siitä, että kuten edellämainitut "kansainväliset laivaus piirit," suurten teollisuuslaitosten omistajat, jotka ovat hallituksia voimakkaimpia, voivat uhata pikkupoikien lailla "ottaa lelunsa pois pelistä", jos niiltä vaaditaan toimenpiteitä vesistöjen saastutuksen lopettamiseksi. Porvarista tulee heti peto kun sen rahakukkaroon kosketaan ja niin nämä monopolipiirit sanovat, että hiiteen toimenpiteet veden saastutuksen lopettamiseksi, sillä nyt on hankittava paljon rahaa — ja "piru huolikoon jälkeemme tulevista."

Hyvä on tietenkin, että alussamainitussa konferenssissa päästiin "periaatteessa" sopimukseen joistakin toimenpiteistä Suurten järvien saastutuksen vähentämiseksi — mutta monta kertaa parempi olisi, jos tässä yhteydessä päästäisiin puheista tekoihin.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

EM-LOPPUKILPAILUT

Vaikka Helsingissä pidettyjen EM-kilpailujen loppukilpailujenkin tuloksista on jo saatu ainakin osittain sia tietoja, niin julkaisemme kuitenkin niistä vielä yleiskatsauksen, pääasiassa parempia vertauskohteita saadaksemme:

110 m:n aidat:

1) Frank Siebeck DDR 14,0, 2) Alan Pascoe I-Britannia 14,1, 3) Lubomir Nadenicek T-slovakia 14,3, 4) Anatoli Moshiashvili, N-liitto 14,4, 5) Leszek Wodzynski, Puola 14,4, 6) Sergio Liani, Italia 14,4.

4x100 metriä naiset:

1) L-Saksa (Elfgard Schittenhelm Inge Helten, Annegret Irrgang, Ingrid Mickler-Becker) 43,3 2) DDR (Karin Balzer, Renate Stecher, Petra Vogt, Ellen Strophal) 43,6, 3) N-liitto (Ludmila Jarkova, Galina Buharina, Marina Nikiforova-Sidorova, Nadeshda Besfamiljana) 44,5, 4) Puola (Danuta Jedrejek, Barbara Bakulin, Urszula Jozwik, Helena Fliśnik) 44,8, 5) Unkari (Ilona Bruz senyak, Margit Nemeshazi, Györyi Balogh, Katalin Papp) 44,8, 6) I-Britannia (Valerie Peat, Margaret Critchley, Madeline Cobb, Elizabeth Johns) 44,9.

3,000 metrin esteet:

1) Jean-Perre Vilan, Ranska 8.25,2, 2) Dusan Moravcik T-slovakia 8.26,2, 3) Pavel Sisoev N-liitto 8.26,4, 4) Romualdas Bitte, NL. 8.27,0, 5) Mikko Ala-Leppilampi, Suomi 8.31,0, 6) Georgi Tihov, Bulgaria 8.32,2.

Naisten 1,500 m.

1) Karin Burneleit, DDR 4.09,6 (ME), 2) Gunhild Hoffmeister DDR 4.10,3, 3) Ellen Tittel, L-Saksa 4.10,4, 4) Rita Ridley I-Britannia 4.12,7, 5) Regine Kleinen DDR 4.13,7, 6) Ljudmila Bragima, NL 4.13,9.

3-loikka:

1) Joörg Drehmet, DDR 17,16, 2) Viktor Sanejev, NL 17,10, 3) Carol Corbu, Romania 16,87, 4) Michael Sauer, L-Saksa 16,58, 5) Vaclav Fiser, T-slovakia 16,39, 6) Hans Guenter Schenk, DDR 16,38.

4x400 m., naiset:

1) DDR (Brita Kuehne, Ingelore Lohse, Helga Seidler, Monika Zehrt) 3.29,3 (ME), 2) L-Saksa (Annette Rueckes, Christel Frese, Hildegardfalck, Inge Rödding) 3.33,0, 3) NL (Raisa Nikanorova, Vera Popkova, Nedeshda Kolesnikova, Natalia Tshistiakova) 3.34,1, 4) I-Britannia (Verona Bernard, Patricia Lowe, Janette Roscoe, Rosemary Stirling) 3.34,5, 5) Puola (Bozena Zientarska, Krystyna Skowrnska, Danuta Piecyk, Krystyna Hryniewicka) 3.35,3, 6) Ruotsi (Lotta Malström, Ann Larsson, Elizabeth Randerz, Karin Lundgren) 3.37,1, 7) Suomi (Mona-Lisa Strandvall, Riitta Hagman, Ruth Lindfors, Marika Eklund) 3.37,2 (SE), Ranska keskeytti.

4x400 m., miehet:

1) L-Saksa (Hans Ruediger, Thomas Jorden, Martin Hellinghaus, Herman Köhler) 3.02,9, 2) Puola (Andrzej Badenski, Jan Balachowski, Waldemar Korycki, Jan Werner) 3.03,6, 3) Italia (Lorenzo G. Cellerino, Giacomo Puosi, Sergio Bello, Marcello Fiasconaro) 3.04,6, 4) NL (Evgeni Borisenko, Semen Kotsher, Vladimir Nosenko, Aleksander Bratshikov) 3.04,8, 5) I-Britannia (John Wilson, Leonard Walters, Martin Billham, David Jenkins) 3.04,9, 6) Ranska (Gilles Bertould, Christian Nicolau, Roger Welasquez, Jean-Claude Nallet) 3.05,0.

4x100 m. miehet:

1) T-slovakia (Ladislav Kriz, Juraj Demee, Jiri Kynos, Ludvik Bohman) 39,3, 2) Puola (Gerard Gramse, Taddeusz Chuh, Senon Nowosz, Marian Dudziak) 39,7, 3) Italia (Vincenzo Guerini, Pietro Mennea, Pasqualino Abeti, Ennio Preatoni) 39,8, 4) I-Britannia (Brian Green, Martin Reynalds, Donald Haliday, Leslie Piggot) 38,8, 5) NL (Aleksander Korneliuk, Aleksander Zhidkin, Aleksander Lebedev, Aleksei Zhebykin) 40,0. L-Saksa keskeytti, Ranska ja DDR diskvalifioitiin.

Miesten 1,500 m.:

1) Francesco Arese, Italia 3.38,4, 2) Henryk Szordykowski, Puola 3.38,7, 3) Brendan Foster, I-Britannia 3.39,2, 4) John Kirkbride, I-Britannia 3.39,5, 5) Jacky Boxberger, Ranska 3.39,6, 6) Jean Pierre Dufresne, Ranska 3.40,7.

Kiekonheiton miehet:

1) Ludvik Danek, T-slovakia 63,90 2) Lothar Milde, DDR 61,62, 3) Geza Fejer, Unkari 61,54, 4) Dirk Wippermann, L-Saksa 61,36, 5) Hartmut Lösch, DDR 60,86, 6) Pentti Kahma, Suomi 60,64.

Maratonjuoksu:

1) Karel Lismont, Belgia 2.13.09,0, 2) Trevor Wright, I-Britannia 2.13.59,6, 3) Ron Hill, I-Britannia 2.14.34,8, 4) Colin Kirkman, I-Britannia 2.16.22,0, 5) Gaston Roelants, Belgia 2.17.48,8, 6) Pentti Rummakko, Suomi 2.17.58,8, 7) Lutz Philipp, L-Saksa 2.18.08,6, 8) Agustin Fernandez, Espanja 2.18.26,6, 9) Kalle Hakkarainen, Suomi 2.18.45,0, 10) Gyula Toth, Unkari 2.18.59,6.

VÄÄTÄISEN KIRI TEHOSI OULUSSAKIN

Jenkki Frank Shorter joutui tunnustamaan Juha Väätäisen loppukirin purevaskі, sillä Väätäi nen voitti valtamerentakaisenkin yrittäjän Oulussa viime keskiviikkona ajalla 13.50,6 Shorterin 13.54,2 vastaan.

Puolan Nikiciuk sai nyt keppinsä lentämään varsin komeasti, hän voitti keihään tuloksella 83,74. Myös Leo Pusa pääsi yli 80 metrin rajan.

5,000 m: 1) Juha Väätäinen 13.50,6, 2) Frank Shorter, USA 13 54,2, 3) Rune Holmen 13.55,0.

200 m: 1) Markku Kukkoaho 21,3, 2) Zenon Nowosz, Puola 21,7, 3) Jiri Kynos, T-slovakia 21,9.

Keihäs: 1) Wladyslaw Nikiciuk, Puola 83,74, 2) Leo Pusa 81,02, 3) Vesa Honka 75,78.

Nuoret 1,500 m: 1) Esko Kaakinen 3.58,1, 2) Jarmo Ala-Ketola 3.58,2.

A-tytöt 200 m: 1) Arja Oravis-järvi 27,5.

1.500 m: 1) Jean Wadoux, Ranska 3.50,0, 2) Andrzej Kupczyk, Puola 3.50,2, 3) Kauko Lumiaho 3.50,4.

400 m: 1) Ossi Karttunen 47,3 2) Ari Salin 47,4, 3) Jan Balachowski, Puola 48,1

Korkeus: 1) Asko Pesonen 210 2) Johannes Lahti 200 3) Roman Moravec, T-slovakia 200.

Kolmiloikka: 1) Josef Schmitd, Puola 15,93, 2) Vaclav Fiser, T-slovakia 15,69, 3) Pentti Kuukasjärvi 15,58.

LÄHES 400 URHEILIJAN VAIHTO NL:n JA TUL:n KESKEN 1972

Lähes 400 urheilijaa ja 46 joukkuetta käsittää vuoden 1972 urheiluvaihto N-liiton kanssa, tie doitti viime viikolla TUL:n kansainvälinen sihteeri Pentti Kujamäki. Urheiluvaihdosta sovittiin juuri vierailunsa päättäneen Neuvostoliiton VZSP:n urheilujohtovaltuuskunnan ja TUL:n edustajien välisissä neuvotteluissa.

Suurimman osan muodostaa urheiluvaihto Eestin ja TUL:n välillä. Sopimuksen mukaan vierailee Eestissä 12 TUL:n joukkuetta, käsittäen 102 urheilijaa ja vastaava määrä eestiläisiä kil pailee Suomessa TULn vieraana.

Eri puolilla Neuvostoliittoa järjestettäviin kilpailuihin osallistuu 12 joukkuetta käsittäen 99 urheilijaa. Vastaavasti Neuvostoliitosta saapuu vuoden 1972 aikana 10 joukkuetta ja 83 urheilijaa.

Urheiluvaihtosopimus sisältää seuraavat lajit: hiihto, luistelu, mäenlasku, paini, yleisurheilu, nyrkkeily, koripallo, lentopallo, voimistelu, pyöräily, pöytätennis, painonnosto, naisten taidevoimistelu, motocross, TT-ajo, suunnistus ja lisäksi eri alojen valmentajien vaihto.

Federal Savings & Loan Corporation

605 Danforth Avenue, Toronto 6, Ontario
Puhelin 461-0254
MR. CHARLES ALAIMO, johtaja

— AVOINNA —
Maanantaista torstaihin 9.30 ap. — 5.30 ip.
Perjantaisin .... 9.30 ap. — 8.30 ip.
Lauantaisin .... 9.30 ap. — 5.00 ip.

"SUPER"-SÄÄSTÖTILI 5½%
Korko maksetaan kuukauden vähimmäistaseesta

Säästö-Sampo puukäyttöinen kiuas

Uutta mallia, jota vielä koskaan ennen ei ole valmistettu. Poikkeaa täydellisesti vanhoista puukäyttöisistä kiuas malleista.

85% tulipinta, valmistettu paksusta teräslevystä. Vain neljännes puumäärästä mitä tarvittiin aikaisemmin puukäyttöisissä kiukaissa. Kuumavesisäiliön saa asiakas itse valita. Myös sähkökäyttöisen kiukaan vesisäiliöitä, sopii kaikkiin Sampo-kiukaisiin.
Tiedustelkaa: kymmenä erimalleja sähkökiukaita saatavana.

SAMPO SAUNA LIMITED

1413 Kingston Rd., Scarborough
691-2297, kotiin 694-9773

Liike auki arkisin 9—6, sekä sopimuksen mukaan myös iltaisin.
Lauantaisin suljettu.

Ideologiset eroavaisuudet eivät sinänsä muodosta ylipääsemätöntä estettä

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen äänenkannattajassa Pravdassa julkaistiin viime viikolla laaja kirjoitus, jossa tarkastellaan äskettäin Helsingissä pidettyä Sosialistisen internationaalen kokousta.

Juri Zhilin pysähtyy tarkastelemaan erityisesti kysymystä, joka muodollisesti ei sisältynyt Sosialistisen internationaalin toukokuun kokouksen työjärjestykseen, mutta joka painokkaana "ilmoitti läsnäolostaan", vaikkei saanutkaan yksimerkityksistä vastausta.

Kysymys on yhteistyöstä kommunistien ja sosialidemokraattien välillä.

Palautettuaan mieliin tässä yhteydessä, että sosialistisen internationaalin toimikunta hyväksyi 15 vuotta sitten lausunnon, joka torjuu "kaikki yhteistyömuodot kommunististen puolueiden kanssa" kirjoittaja toteaa, että kaikkina näinä vuosina kansainvälinen kommunistinen liike on useaan otteeseen ilmaissut yhteistyö -valmiutta sosialidemokraattien kanssa niin rauhan ja demokratian puolesta kuin sosialismin puolesta käytävässä taistelussa.

Kirjoittaja lainaa useiden sosialististen puolueiden lausuntoa kontakteista kommunistisiin puolueisiin eri maissa.

Samanaikaisesti elämä nostaa esille näiden virtausten välisen yhteistyön ongelman ei yksistään kansallisissa, vaan myös kansainvälisissä puitteissa rauhan ja kansojen turvallisuuden aseidenriisunnan ja sodan vaarapesäkkeiden hävittämisen etujen mukaisesti. Kun sosialistinen internationaali hyväksyi vetoomuksen ei yksistään Euroopan ja Pohjois-Amerikan hallituksille, vaan myös kansoille, kehottaen edesauttamaan yleiseurooppalaisen neuvottelukokouksen pikaista koollekutsumista, niin onko sitten loogista kieltäytyä tapaamisista, kosketuksista ja mielipiteiden vaihdosta erilaisten puolueiden, ammattiyhdistysvirtausten ja yhteiskunnallisten järjestöjen välillä, jotka yhteisesti muodostavakin näiden mantereiden poliittisesti aktiiviset joukot?

Kirjoittaja tähdentää, että kommunistien ja sosialidemokraattien yhtenäisen toiminnan mahdollisuudet ovat olemassa niin kansallisissa puitteissa kuin alueellisissa ja yleismaailmallisissakin puitteissa. Näiden mahdollisuuksien toteuttamisen tiellä on vielä paljon vaikeuksia.

Kommunistit nojaavat toiminnassaan marxilais-leniniläiseen oppiin, maailman suuriin aatteisiin, kirjoittaa Zhillin. Ja luonnollisesti ne tulevat käymään periaatteellista taistelua voimia vastaan, jotka alistavat työväen luokan asian monopolipääoman eduille. Samalla kommunistit lähtevät siitä, että ideologiset eroavaisuudet eivät sinänsä muodosta ylipääsemättömiä esteitä poliittiselle yhteistyölle konkreettisten kysymysten kohdalla. Ja tällainen yhteistyö vaatii kontaktien ja yhteyksien solmimista, mielipiteiden vaihtoa.

Kommunistit eivät tietenkään milloinkaan tingi aatteellisista vakaumuksistaan. Mutta täysin näiden vakaumustensa mukaisesti he näkevät vetoomuksensa kansainvälisen työväenliikkeen yhtenäisyyden lujittamiseen ei väliaikaisena taktisena siirtona, vaan kansojen rauhan ja turvallisuuden puolesta käytävän taistelun strategisena linjana, joka ei sulje pois yhteistyötä myös uuden yhteiskunnan rakentamisen alalla.

Tämän linjan elinvoimaisuus on siinä, ettei se heijasta yksistään kommunistien tahtoa, vaan myös ajan vaatimusta, se heijastaa kaikkien rauhan, demokratian kansallisen itsenäisyyden ja sosialismin puolesta taistelevien voimien lujittuvaa yhdistymistendenssiä, kirjoittaa Zhilin.

Ilmi Syrjän 80-v. syntymäpäiväjuhla

Thunder Bay — Finnish haalilla oli kokoontunut iso joukko ystäviä ja tovereita viettämään elok. 20 pnä 80 vuotta täyttäneen Ilmi Syrjän merkkipäivää. Hän sai lahjaksi mm. kiikkutuolin. Päivän sankarille toivottiin paljon vuosia lisää sekä terveyttä ja toimintatarmoa työnsä jatkamiseksi CSJ:n riveissä.

Ilmi Syrjä tuli Fort Williamiin vuosisatamme alkupuolella, jolloin siellä oli CSJ:n osasto ja Robertson kadun haali.

Silloisen vilkkaan toiminnan yhteydessä Ilmi Syrjä oli laulukuorossa ja toimi Työmiehen ja sitten Vapauden asianaisena. Vv. 1919-20 Ilmi Syrjä oli emäntänä hiljan perustetussa Fort Williamin Worker's Restaurantissa, minkä ensimmäisenä isäntänä toimi allekirjoittanut.

Ilmi Syrjä on ollut kaikkien näiden vuosien ajan mukana Järjestömme ja yleensä työväenliikkeen eri vaiheissa. Vielä nytkin hän on Finnish haalilla toimivan Ikinuorten kerhon jäsenenä, jatkaen toimintaansa esimerkillisen pirteästi.

Kahvinjuonnin jälkeen saatiin tilaisuudessa kuulla, että Lyyli Toikko on samoihin aikoihin "täyttänyt vuosia", niin esitettiin Lyylille "Happy Birthday"-laulu. Hän, kuten Ilmi Syrjäkin, vetosi Työnpäivän juhlan viettämisen ja onnistumisen puolesta.

— ATH.

Atomivoimaloita jo moniin maihin NL:sta

Moskova. — Neuvostoliitto edesauttaa Suomea toisen atomivoimalan rakentamisessa. Sopimuksen solmiamista varten on Helsinkiin saapunut neuvostoliittolainen valtuuskunta, jota johtaa "Tehnopromeksportin" johtaja Aleksander Maklakov.

Sopimus tehdään huhtikuussa allekirjoitetun hallitusten välisen sopimuksen puitteissa. Samanaikaisesti allekirjoitetaan "Tehnopromeksportin" ja "Imatran voiman" välillä sopimus ensimmäistä atomivoimalaa varten Neuvostoliitosta tuotettavista tavaratoimituksista. Voimala rakennetaan Neuvostoliiton antaman teknisen avun turvin Loviisaan.

"Tehnopromeksport" laajentaa yhteistyötä atomienergia -tuotannon alalla SEV-maiden kanssa. Niinpä se varustaa mm. Tshekkoslovakiaan rakennettavat kaksi atomivoimalaa, joiden yhteinen kapasiteetti on 1700,00 kilowattia. DDR:stä "Tehnopromeksport" on saanut tilauksen maan toisen atomivoimalan suunnittelusta. Neuvostoliitto edesauttaa myös atomivoimaloiden rakentamista Bulgariassa, Unkarissa ja Romaniassa.

Peru vastustaa jyrkästi Ranskan ydinräjäytyksiä

Lima. — Peru uhkasi viime viikolla katkaista diplomaattisuhteet Ranskaan, ellei tämä lopeta ydinkokeita eteläisellä Tyynellämerellä.

Perun presidentti Juan Velasco Alvarado on lähettänyt asiaa koskevan sanoman Ranskan presidentille Georges Pompidoulle, ilmoitettiin Limassa.

Sanomassa todettiin, että jos Ranska räjäyttää vielä yhdenkin ydinlatauksen Mururoan atollilla, Perun hallitus katkaisee suhteensa Pariisiin.

Perulaisten mielestä maata viime vuosina koetelleet ankarat maanjäristykset ovat saattaneet johtua Ranskan ydinkokeista. Edellisessä suuressa maanjäristyksessä toukokuussa 1970, yhteensä 60,000 ihmistä menetti henkensä.

Uutistoimisto Reuterin mukaan Perun ulkoministeri Edgardo Mercado Jarrin sanoi neljä päivää sitten, että Peru ja muut Etelä-Amerikan maat aikovat yhdessä esittää vastalauseen YK:lle ydinkokeiden johdosta.

Päivää aiemmin Japani oli esittänyt tuoreimman vaatimuksensa Ranskan ydinkokeiden lopettamiseksi, ja Uusi-Seelanti, joka on lähettänyt 11 vastalausetta Ranskalle, toimi isäntänä eteläisen Tyynenmeren valtioiden kokouksessa, jossa ilmaistiin syvä valittelu kokeiden johdosta.

Herkät seismiset vartijat NL:ssa

Alma Ata. — Pisteet Talga—Turgen—Medeo—Kurty, jotka sijaitsevat Alataun vuoristossa Kazahstanissa, muodostavat pian keskinäisesti yhtenäisen verkon Neuvostoliiton tiedeakatemian maanalaisia seismisiä laboratorioita. Järjestelmä varustetaan uusimmilla erittäin herkillä laitteilla.

Erään tällaisen uuden maanalaisen seismisen aseman rakentaminen on aloitettu Alma Atan lähellä Turgenin solassa. Vuoren graniittirinteeseen louhitaan kaksi rinnakkaista vaakasuoraa käytävää, joiden kummankin pituus on noin 80 m. Vuoren alla ne yhdistää 35 m. pituinen galleria. Tänne vuoren uumeniin, jossa ulkoisten tekijöiden vaikutus seismisten "vartijoiden" työhön on melkein kokonaan eliminoitu, tiedemiehet sijoittavat laitteet, jotka reagoivat silmänräpäyksessä pienempiinkin maankuoren liikkeisiin.

M. Hopiavuori kuoli 17 pnä

Kirkland Lake. — Kirkland Laken seudulla pitkän aikaa asunut ja hyvin tunnettu kansalaisemme M. Hopiavuori kuoli elokuun 17 päivänä yllättäen sydänkohtaukseen kotonaan Swastikassa.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Martha ja poikansa Pentti perheineen sekä suuri tuttavapiiri. — E.T.

NL:n ja Intian sopimus voimassa

Moskova. — Neuvostoliiton ja Intian merkittävä rauhan-, ystävyyden- ja yhteistyön sopimus tuli voimaan viime viikolla, kun Neuvostoliiton apulaisulkoministeri Vasili Kuznetsov ja Intian Moskovan suurlähettiläs vaihtoivat sopimuksen ratifioimisasiakirjat. Sopimus allekirjoitettiin New Delhissä edellisen viikon maanantaina. Sopimus on historiallinen vaihe Neuvostoliiton ja Intian suhteissa. Sillä on tärkeä tasoittava vaikutus koko maailman politiikassa ja varsinkin se lujittaa Aasian rauhaa, korosti Kuznetsov puhuessaan ratifiointiasiakirjojen vaidon jälkeen. Myös Intian suurlähettiläs korosti puhuessaan sopimuksen tervehdyttävää vaikutusta kansainväliseen tilanteeseen.

Neuvostoliitto ja Intia vahvistivat sopimuksessa kaksipuolisen laajan yhteistyön jatkumisen ja sitoutuivat olemaan ryhtymättä mihinkään toimintaan, joka vaarantaisi toisen turvallisuutta sekä olemaan antamatta apua kolmansille valtioille, jotka ovat sotilaallisena uhkana toisille. Jomman kumman maan jouduttua sotilaallisen uhan tai hyökkäyksen kohteeksi, maat aloittavat konsultaation tarpeellisista toimenpiteistä uhkan torjumiseksi. Sopimuksessa Neuvostoliitto ilmoitti kunnioittavansa Intian sitoutumattomuuspolitiikkaa, jonka todetaan olevan merkittävä tekijä rauhan hyväksi.

Moskova:

NIXON EI KYKENE PELASTAMAAN DOLLARIA

Moskova. — USA:n hallitus ei kykene vetämään maata pois talouskriisistä, todettiin viikko sitten maanantaina, ensimmäisissä neuvostoliittolaisissa arvioissa presidentti Nixonin ilmoitettua poikkeustoimenpiteistä dollarin pelastamiseksi. Toimenpiteet osoittavat, että poispääsyä kriisistä etsitään ennen kaikkea työtätekevien kustannuksella, tähdennettiin samalla.

Länsimaailman johtavien valuutta markkinoiden reaktio Nixonin ilmoitukseen oli dollarin kurssin uusi lasku. Tapahtumia pidetään käytännössä Amerikan valuutan devalvointina, totesi uutistoimisto TASS. USA yrittää toimenpiteillään panna varsinkin Japanin ja Länsi-Saksan maksamaan dollarin tervehdyttämisen.

Moskovassa torjuttiin heti alkuun presidentti Nixonin selitys, että dollarin vakava horjunta olisi seurausta kansainvälisten valuuttakeinottelijoiden toiminnasta eikä asialla muka olisi mitään yhteyttä Amerikan talouden lujuuteen.

"Itse asiassa dollarin kriisi on vain heijastusta amerikkalaisen kapitalismin mitä ankarimmasta kriisistä", korostettiin Moskovassa ja huomautettiin, että tästä oli presidentin puheessakin runsaasti esimerkkejä.

USA:n johtavat piirit ovat itse johtaneet maan talouskriisiin ja hallitus yrittää nyt löytää ulospääsyn lähinnä työtätekevien kustannuksella, totesi uutistoimisto TASS. Tässä suhteessa kiinnitettiin toimenpide-nipussa huomiota palkkojen jäädyttämiseen ja valtion menojen supistamiseen.

Kun presidentin puheessa ei ollut sanaakaan valtavien sotilasmenojen supistamisesta, merkitsee menojen karsiminen supistuksia sosiaalimäärärahoihin, terveydenhoitoon, koulutukseen, yms. Toisaalta huomautettiin, että hallitus antoi samalla uuden suuren lahjan monopoleille uusiin laitteisiin tarkoitettujen pääomasijoitusten 10 pros. veronhelpotusten muodossa.

KIITOS

Suurkiitos Lehtoloille, Hakaloille ja Poutasille jotka huolehtivat allekirjoittaneen nukkumisista, aamukahveista ja kyyditsemisistä juhlien aikana. Samalla kertaa parhaat kiitokseni kaikille sudburylaisille ja Wanupilaisille vieraanvaraisuudestanne.

K. SILJANDER

Nolalu Ontario

CLC vastustaa palkka-jäädytystä

Ottawa. — "Me vastustamme palkkojen jäädyttämistä epä-oikeutettuna tekona, jota on mahdoton toteuttaa", lausui Canadian Labor Congressin presidentti Donald McDonald sunnuntaina. McDonald sanoi kutsuvansa työväen johtajat koolle keskustelemaan USA:n presidentin yllättävistä, Canadan kauppaan ja työolosuhteisiin vaikuttavista, taloudellisista toimenpiteistä.

USA:n talousvaikeuksista johtuen on presidentti Nixon, muiden rajoituksien lisäksi, jäädyttänyt palkat, hinnat ja vuokrat vähintäin 90 päiväksi ja asettanut 10% lisäveron tuontitavaroille.

"Me emme ole koskaan hyväksyneet kontrolli-ajatusta, koska se vaatisi valtavaa pyrokratiaa ja se voisi toimia ainoastaan sodan aikana tai erikoishädässä", lausui mr. McDonald, lisäten että kysymys hinnoista ja palkoista lankeaa maakunnalliselle toimialalle, joten pääministeri Trudeaulla olisi valtava perustuslaillinen vaikeus saada kontrollilaki voimaan.

37 kuoli USA:n helikopteri-räjähdyksessä

Heidelberg. — Kolmekymmentäseitsemän amerikkalaista sotilasta sai surmansa Yhdysvaltain armeijan helikopterin räjähdettyä ilmassa Pohjois-Baijerissa viime viikolla.

Tämä oli tuhoisin helikopterionnettomuus, joka on kohdannut Länsi-Saksassa olevia amerikkalaisia joukkoja.

CH-47 Chincok -tyyppinen helikopteri räjähti ja syttyi tuleen Pegnitzin kaupungin lähellä Pohjois-Baijerissa, muutaman sadan metrin päässä Berliinin—Mynchenin moottoritiestä. Helikopteri oli tavanomaisella harjoituslennolla.

Kaksi sotilasta yritti pelastautua hyppäämällä maahan, mutta molemmat saivat surmansa.

Onnettomuuden nähnyt paikallinen poliisi-upseeri sanoi helikopterin lentäneen noin 300 metrin korkeudessa, kun se räjähti ja hajosi kahteen osaan.

Pappiskadon syy on selibaatti

Rooma. — Yli kaksi tuhatta roomalaiskatolista pappia luopuu todennäköisesti vuosittain pappeudestaan. Syynä on useimmiten kirkon selibaattisääntö, kävi ilmi Vatikaanin viikko sitten Avvenire-lehdessä julkaisemasta tutkimuksesta.

Tutkimuksen mukaan v. 1968 erosi 1,906 pappia virastaan. Vuonna 1969 tammi—maaliskuussa, johon tutkimus päättyy, oli jo 1,142 pappia luopunut pappeudestaan. Eroamisluvun uskotaan kasvavan nopeaa vauhtia.

Lisäksi tutkimuksesta ilmenee pappien lisääntyvä tyytymättömyys omaa rooliaan kohtaan, kapinahenki kirkon instituutioita vastaan sekä turhautuneisuus ja turvattomuuden tunne.

Uskonsa menettäneiden luku oli eronneiden joukossa suhteellisen vähäinen, mutta sekin on nousemassa: v. 1964 luku oli 1,61 prosenttia mutta v. 1969 kolmen ensimmäisen kuukauden osalta jo 12,96 pros.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE
60-vuotisen toimintansa johdosta!

Tänä vuonna Canadan Suomalainen Järjestö viettää toimintansa 60-vuotisjuhlavuottaan.

Tämän arvokkaan juhlavuoden johdosta ilmestyy Vapaus syyskuun 25 pnä erikoisena CSJ:n 60-vuotisjuhlanumerona joka omistetaan Järjestön perustajien, kaikkien jäsenien ja ystävien työn kunniaksi.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista, joko $3.00, $4.00 tai $5.00 hintainen onnittelu.

Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa lehtemme konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta menestystä Canadan Suomalaiselle Järjestölle
60-vuotisen toimintansa johdosta!

Osoite

Nimi

Hinta $3.00

Onnittelumme
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE
arvokkaan ja kehittävän valistus- ja kulttuuritoiminnan johdosta kuluneen 60 vuoden aikana!

Nimi

Osoite

Hinta $4.00

Lämpimin onnitteluin
tervehdimme
CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN
perustajia, sen kaikkia jäseniä, ja työntekijöitä 60-v. juhlavuoden johdosta! Parhainta menestystä arvokkaiden kulttuuriperinteidemme ja kallisarvoisen **rauhan** asian vaalimisessa!

Nimi

Osoite

Hinta $5.00

Liittykää satojen onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69
Sudbury Ontario

UUSIEN TILAUSTEN HANKINTA VAPAUDELLE

Alkaa syyskuun 15 päivänä ja päättyy lokakuun 30 päivänä!

LÄHIN TAVOITE ON: 100 UUTTA TILAUSTA VAPAUDELLE TÄMÄN HANKINTAKAUDEN AIKANA!

Kehoitamme kaikkia asiamiehiä ja -naisia sekä lehtemme tilaajia ryhtymään uusien tilauksien hankintaan. Jokainen voi osallistua lehtemme levitystyöhön hankkimalla uusia tilauksia Vapaudelle.

LAHJA KOKO VUODEN UUDESTA TILAUKSESTA.

Jokaisesta koko vuoden tilauksesta annetaan lahjana tilaajalle komea "JOULU" julkaisu, joka ilmestyy marraskuun puolivälissä.

Uudeksi tilaukseksi lasketaan myös sellainen jonka entinen tilaus on päättynyt ennen elokuun 15 päivää 1971.

Lehtemme tilaajat, asiamiehet ja -naiset, ryhtykäämme uusien tilausten hankintaan syys- ja lokakuun aikana!

TILAUSKORTTI

VAPAUS,
P.O. Box 69,
Sudbury, Ontario

Tilaan Vapauden .... vuodeksi tai .... 6 kk.

Osoite ....

Nimi ....

Tilaushinnat: 1 vk. $10.00 — 6 kk. $5.25

Ainoa suomenkielinen työväenlehti Canadassa!
Antaa tositiedot kotimaan ja kansainvälisistä tapahtumista!
Puhuu ja toimii kaikkien työtätekevien puolesta!

MUISTILISTA

CSJ:n osaston johtokunnan, Sävelkuoron, näytelmäseuran ja muiden toimikuntien sekä v- ja u-seura Alertsin edustajia kutsutaan Finnish haalilla syyskuun 9 pnä pidettävään kokoukseen, missä suunnitellaan ja sovitaan Finnish haalin käytöstä tulevan syyskauden aikana. Kokous alkaa klo 7.30 ill. Toivotaan hyvää osanottoa.

CSJ:n Wanupin osaston ja urheiluseura Visan yhteinen kokous Wanupin haalilla keskiviikkona, syyskuun 1 pnä, kello 7.30 ip.

Kuollut

Emil Karl Ojala, R. R. 2. Broder Townshipista, kuoli Sudburyn General sairaalassa torstaina, elokuun 19 päivänä pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 74 vuoden ikäinen.

Ojala oli syntynyt Suomessa, Lehtimäen pitäjässä, mistä hän muutti Canadaan, asuen Sudburyn alueella 44 vuotta. Ammatiltaan hän oli kirvesmies ja työskenteli useiden eri rakennusyhtiöiden palveluksessa ennen eläkkeelle jäämistään.

Hautaus suoritettiin Lougheedin kappelista Park Lawn kalmistoon maanantaina kello 11.30 aamulla.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN
TARMOKAS NUORI YKSINÄINEN HENKILÖ työhön suuren meijerin kuorma-autokorjaamoon. Olisi suotava että omaa suomen- ja englanninkielen ja on halu oppia hyvä ammatti. Lähemmin: Vern Kallio, Co-Op Dairy, Puh. 675-6486.
24. 26.

HALUTAAN APULAINEN
Haluaisin saada apulaisen noin 55-60 vuoden ikäisestä henkilöstä pitämään huolta allekirjoittaneesta sekä taloudestani. Sain halvauksen vuosi sitten, mutta voin kävellä hiukan. Palkkavaatimukset, joihin sisältyy oma huone, tulisi lähettää viimeistään syyskuun puolivälin mennessä:
VIENO PERTTULI
Box 332, Thorhild, Alta.
Puhelin 398-3922

Plaza Gulf Servicentre
Puhelin 673-7177
AUTOJEN HUOLTOASEMA
1828 Regent St. S. Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ "A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Uusia ja käytettyjä RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros. LIMITED
Foundry Rd. 566-5000 Sudbury

Ilmaiseksi Stereo
käytetyn auton kanssa jonka listahinta on ($500 lähtien) asennus sisällytettynä.
Tämän auton täytyy mennä
Alennetaan $25.00 päivässä kunnes myydään
1966 SPORT FURY
2-ovinen "Hardtop", V-8 Console automaattinen, "Bucket" istuimet, voimaohjaus ja -jarrut sekä radio. Numerolaatat 82520N.
Alkuhinta $995
F & R MOTORS
Paikallinen Toyotan välittäjä
Missä hinta ja laatu tapaavat!
1500 Paris Street Sudbury
Puh. 675-1271
24. 26.

SUDBURYN UUTISIA

POIKA HUKKUI LÄHELLÄ CAPREOLIA

Label-kadulla Sudburyssa asunut 13-vuotias Brian Laviguer hukkui lauantai-iltana Capreolista noin kuusi mailia pohjoiseen sijaitsevalla Ironside-järvellä, kun hän putosi moottoriveneestä ja joutui paidastaan kiinni ulkolaitamoottorin propelliin.

Poika oli onnettomuushetkellä palaamassa kohti rantaa isänsä ja erään toisen miehen kanssa. Onnettomuuden uhri joutui olemaan veneen alla siksi kunnes vene saatiin rantaan, missä pojalle annettiin kaksi tuntia tekohengitystä, mutta tuloksetta.

Kuolemansyyntutkijaksi on määrätty tri R. M. Mitchell ja poliisit jatkavat edelleen onnettomuuden tutkimista.

MIES RYÖSTETTIIN ALIKÄYTÄVÄLLÄ

Elgin kadulla Riverside-kadulle johtavassa jalankulkijain alikäytävässä tapahtui sunnuntaiaamuna jälleen ryöstötapaus, jonka yhteydessä Worthingtonissa asuvalta 33-vuotiaalta Robert St. Germainilta sanotaan ryöstetyn useita satoja dollareita rahaa. Mies on hoidettavana Sudbury General sairaalassa ja poliisi sanoo hänen joutuneen raa'an pahoinpitelyn kohteeksi ryöstöhetkellä.

Mr. St. Germain sanoi poliiseille joutuneensa ryöstön uhriksi ja olleensa tajuttomana jonkin aikaa ennen kuin hän pääsi kompastellen läheiseen kauppaan soittaakseen poliisit paikalle.

ASEELLINEN RYÖSTÖ LÄHELLÄ VAPAUTTA

Kahden nuoren miehen sanotaan ryöstäneen lähellä Vapauden taloa sijaitsevan Elmcrest Patent Medicine-kaupan omistajalta viime torstai-iltana $240. Kahden naamioituneen miehen ilmoitettiin kävelleen kauppaan kello 10.30 illalla ja ryöstäneen rahat kaupan omistajalta, Phyllis Fiwchukilta, joka oli tapauksen sattuessa yksinään kaupassa.

"Toisella miehistä oli pieni revolveri ja hän sanoi minulle, että ojenna rahat. Kun miehet pääsivät ulko-ovelle, niin he ottivat pois naamionsa ja takaapäin he näyttivät sileäksiajelluilta ja hyvin pukeutuneilta", sanoi mrs. Fiwchuk.

Kaksi Sudburyn kaupungin etsivää tutkii edelleen ryöstötapausta.

NUORUKAISTA VASTAAN NOSTETTU SYYTTEITÄ

Eräs 19-vuotias nuorukainen määrättiin maanantaina maakuntaoikeuden istunnossa lääkärintutkimukseen sen jälkeen, kun häntä vastaan olisi nostettu syyte murhayrityksestä, pahoinpitelystä, murtovarkaudesta ja varastetun tavaran hallussapidosta.

Poliisi sanoi syytteet nostetun 567 Pine-kadulla asunutta Ronald Edward Jamesia vastaan sunnuntaina sattuneen kahden eri tapauksen johdosta.

Poliisi syyttää, että James murtautui erääseen autoon varastaen sieltä stereonauhurin, joka saatiin kuitenkin heti takaisin.

Myöhemmin mrs. Gertrude Newman, joka asuu 367 Pine-kadulla, sanoi poliiseille joutuneensa jo aikaisemmin erään miehen pahoinpitelemäksi. Naisen sanotaan saaneen vammoja päähänsä, muta hänen tilansa ei sanota olevan vakavan.

Poliisit jatkavat edelleen kahden eri tapauksen tutkimuksia.

KOLARI VAATI VIISI UHRIA

Wikwemikongin reservaatioalueen intiaanipäällikkö 67-vuotias John Wakegijig, 21-vuotias Linda Manitowabi, 57-vuotias Onezime Beamikawe, 63-vuotias Henry Hill ja 74-vuotias Antoine Gabow, kaikki reservaatioalueelta, saivat surmansa viime torstaina, kun heidän autonsa törmäsi päin maantierakennuskonetta tämän pienen intiaanikylän päässä kadulla Manitoulin saarella.

Kaikki viisi henkilöä todettiin kuolleeksi onnettomuuspaikalla. Onnettomuudella ei ollut silminnäkijöitä, koska se tapahtui aikaisin aamuyöstä.

SAASTEMÄÄRÄ LASKENUT ALUEEN JÄRVISSÄ

Sudburyn piirin terveysviraston pääterveystarkastaja Jim Sandul tiedotti viikonlopulla, että tämän kesän aikana Sudburyn piirin 40 eri järvestä otetut vesinäytteet osoittavat saasteisuuden vähentyneen huomattavasti viime vuoteen verrattuna. Mr. Sandull sanoo tämän ilmeisesti johtuvan siitä, että alueen asukkaat ovat ryhtyneet suuremmassa määrin varotoimenpiteisiin saastutuksen kontrolloimiseksi.

Vesistön saastemäärä selitetään saadun tiedoksi kolmen eri kokeen perusteella. Nämä vesikokeet sanotaan otetun kunkin järven määrätystä kohdasta kuluneen kesän aikana.

VAMMAT JOHTIVAT LAPSEN KUOLEMAAN

Chapman-kadulla asuvien mr. ja mrs. John Noel Deschenen 5-vuotias poika, Pierre, kuoli viime lauantaina Sudburyn General sairaalassa niihin vammoihin, jotka hän sai perjantaina Lasalle-kadulla tapahtuneessa auto-onnettomuudessa.

Pojan sanotaan juosseen montrealilaisen Franz Zeitlhoferin ohjaaman auton eteen Lasalle-kadulla. Tapauksen johdosta ei ole nostettu syytettä.

UUSI TV-KANAVA LOKAK. 4 PÄIVÄNÄ?

Viimeisimpien tietojen mukaan pitäisi Sudburyyn tulla toinen TV-kanava lokak. 4 päivänä, jolloin CKNC-TV:n pitäisi aloittaa CBC:n televisioverkoston ohjelmiston välittäminen tällä alueella.

CKSO:n televisioaseman pitäisi tällöin ruveta välittämään CTV-verkoston ohjelmisstoa ja molempien asemien sanotaan välittävän ohjelmistonsa Elliot Lakelle.

Uutta TV-kanavaa voidaan seurata kääntämällä vastaanottimien kanavavalintanappula no 9 kohdalle.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Eelis ja Aune Kallio, "Pikku Penagelta", Whitefishistä, ovat lahjoittaneet $2.00 CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitean työn hyväksi.

Komitean jäsenet esittävät lahjoittajille parhaimmat kiitoksensa.

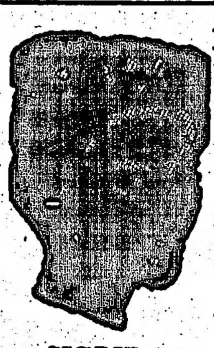
KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Sito 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Ky olisi päässyt sittenkin presidenttiehdokkaaksi

(Jatkoa sivulta 1)

dentti Nguyen Van Tieun ohjeitten mukaisesti.

Yhdysvaltain suurlähettilään, mr Bunkerin kerrotaan vieneen johtavaa osaa manööverissä varapresidentti Kyn saamiseksi takaisin ehdokaslistalle presidentti Thieun oppositiomiehenä.

Puhuen sanomalehtien edustajain vastaanottotilaisuudessa mr Ky sanoi lauantaina, että hän "ei ole nähnyt USA:n suurlähetystössä mitään näkymätöntä toimintaa. Mikäli on puhe minusta, minä keskustelin suurlähettiläs Bunkerin kanssa perjantaina.

"Me keskustelimme tilanteesta yleensä ja erikoisesti nyt vallitsevasta kriisistä. Minä voin sanoa, että suurlähettiläs on kehoittanut minua jäämään maan etujen mukaisesti presidenttiehdokkaaksi."

Tavallisesti luotettavista lähteistä saatujen tietojen mukaan suurlähettiläs Bunker oli taivuttanut presidentin sanomaan oikeuslaitokselle että lentomarsalkka Ky on saatava ehdokkaaksi sen vuoksi kun kenraali Duong Van "Big" Minh jäi perjantaina pois presidentin ehdokkuudesta. Yhdysvaltain sanotaan olevan huolissaan siitä, jos presidenttiehdokkaita ei ole muuta kuin yksi.

Samaan aikaan tiedoitettiin Yhdysvaltain asevoimien päällystön toimesta, että USA:n ilmavoimat pommittivat sunnuntaina Pohjois-Vietnamin alueita. Samalla ilmoitettiin, että Yhdysvaltain ja Australian hävittäjäalukset ja lentokoneet pommittivat Pohjois-Vietnamin tukipaikkoja demarkaatiolinjan pohjoispuolella ja demarkaatiolinjalla. Pommituksia tehtiin amerikkalaislähteiden mukaan 18—115 mailin päähän Pohjois-Vietnamin rajalta.

EROSI: Canadan Talousneuvoston puheenjohtaja, tohtori Arthur Smith väittää, että hänen yhteenotoillaan hallituksen kanssa ei ole mitään tekemistä hänen eronsa kanssa (?), joka tapahtui kolme vuotta ennen määräaikaa.

Israelin kansan ja valtion eteen "totuuden hetki"

(Jatkoa sivulta 1)

DAYAN PUHUU AVOIMESTI ISRAELIN VIIVYTYKSESTÄ

Jerusalem. — Sotaministeri Moshe Dayan sanoi lauantaina, että Israel ei tule tekemään merkittäviä myönnytyksiä miehitettyjen arabimaiden kohdalta ja että "paikallaan tallaaminen" on järkevää sopimusta parempi.

"Selvittäen" torstaista puhettaan, minkä yhteydessä hän kehoitti Israelia muodostamaan "pysyvät hallitusrajat" arabeilta anastetuille alueille, kenraali Dayan sanoi, että poliittinen ratkaisu on sotaa parempi, mutta antoi kuitenkin ymmärtää, ettei Israelilla ole mitään kiirettä nykyisen kuolteen murtamiseksi diplomaattitasolla.

"Poliittisia ponnisteluja — kyllä", sanoi kenraali Dayan, "myönnytyksiä, takaisin vetäytymisiä ja pakoja — ei,' hän korosti. "Jos valittavana on paikallaan tallaaminen tai myönnytykset, paikallaan tallaaminen on silloin edullisempaa."

Kenraali Dayanin avomielisen puheen sanotaan aiheuttaneen kielteisiä vastavaikutteita Yhdysvaltain ulkoministeriössä. Myös Israelin ulkoministeri Abba Eban joka esiintyy "ei mitään kiirettä eikä myönnytyksiä" käytännön ohjelman puhemiehenä, on arvostellut kenraali Dayania, luultavasti liiallisesta avomielisyydestä. Pääministeri Golda Meir on sanonut, että hänen mielipidettään ei oltu kysytty ennen kuin Dayan piti torstaisen puheensa.

Kairolaislehti pitää sotaa mahdollisena

(Jatkoa sivulta 1)

hollisen kanssa", kirjoitti Heikal, "vaatii meiltä kiistan diagnoosia, mahdollisten tehtävien määrittelyä, uuden strategian laatimista tavoitteidemme saavuttamiseksi ja lopuksi suunnitelmaa vastuuvelvollisuuksien täyttämisessä.

"Meidän on määriteltävä itsellemme taistelutavoitteet, mihin olemme kykeneviä", hän kirjoitti. "Arabimaiden täytyy murtaa kontrolloiden jännitysvaiheen, mikä on jäädyttämässä kriisiä, mutta sitä ei voida tehdä epätoivoisen räjähdyksen muodossa. Harkitun räjähdyksen tulee ottaa kontrolloidun jännityksen aseman."

Heikal totesi, että ainoastaan Yhdysvalloilla ja Israelilla on kiintymystä nyt vallitsevan kontrolloidun jännityksen jatkamiseen lähi-idässä, ja että juutalaisvaltio on saatava käsittämään, että se ei voi määrätä omavaltaisesti ratkaisun ehtoja.

PURTAVAA VAUVALLE

Australiassa on tutkittu lasten ruokatottumuksia; tutkimusmateriaali on käsittänyt 2,500 lasta. On todettu, että pikkulapset, jotka saavat liian paljon purkkiruokaa oppivat huonot ruokailutottumukset. He eivät opi käyttämään heikosti harjaantuneita purentalihaksiaan eivätkä halua ruokaa, jonka kokoomus poikkeaa purkkiruoan kokoomuksesta, koska sen nauttiminen vaatisi puremista.

SYNTYNYT
terve poika
TYE ALLEN
ELOKUUN 19 PNÄ 1971
Myrna ja Tom Leishman
Powell River B.C.
Onnelliset isovanhemmat
Rauha ja Aimo Mäki
Sudbury Ontario

SUOMI-OPISTON 75-V. JUHLAT SAIVAT HYVÄN KANNATUKSEN

Hancock, Mich. — (Työmies-Eteenpäin). — Suomi Opisto aloitti 75- juhlavuotensa kolmipäiväisillä Finn Fairin vietolla elokuun 6—8 pnä opiston kampuksella. Tilaisuutta kunnioitti moniin satoihin nouseva yleisö sekä Suomen presidentin Urho Kekkosen edustaja, Suomen opetusministeri Meeri S. Kalavainen, joka esiintyi juhlapuhujana lauantai-illan juhlatilaisuudessa.

Timanttivuosijuhlaansa viettävään tilaisuuteen oli opisto järjestänyt erittäin laajan ja monipuolisen ohjelman, joka sekä viihdytti että opetti osanottajiaan. Perjantai-iltana oli avajaisjuhla, jonka yhteydessä avattiin monipuolinen näyttely, minkä opiston henkilökunta oli järjestänyt. Näytteitä oli useassa salissa, yhdessä esitettiin siirtolaisten varhaisaikaisia työvälineitä ja esineitä, joita oli saatu Houghtonin kauntin historiallisesta museosta näyttelyyn. Eräässä salissa oli erittäin laaja ja kaunis näyttely suomalaisista käsitöistä: ryijyjä, täkänöitä, koruja sekä muita suomalaisia vanhempia ja nykyaikaisia käsitöitä. Kaksitoista elokuvaa, jotka oli lainattu Suomen pääkonsulaatista, New Yorkista, esitti Suomen maisemia, nyky-Suomea, sen teollisuutta, uusia asuntoalueita ym. joista katsojakunta sai käsityksen Suomen kehityksen eri vaiheista.

Suomen nykypäivän taide- ja tekstiiliteollisuuden tuotteita oli myös näytteillä ja jopa suomalainen tupa, johon mielenkiinto oli erinomainen. Näytteillä oli niinikään amerikan-suomalaisten taiteilijoiden maalauksia ja opiston kirjastossa oli nähtävänä loistopainoksia Kalevalasta, Kantelettaresta sekä Suomen kansan satukokoelmista.

Esitelmien pitäjät olivat päässeet pois tavanmukaisesta amerikansuomalaisten karsinoitumisesta ja katselivat amerikansuomalaisten siirtolaisten historiaa ja saavutuksia paljon objektiivisemmin, huomioiden ne taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikeudet, mitkä vaikuttivat niihin eroaviin pyrkimyksiin, millä ne etsivät ulospääsyä näistä ongelmista.

Californian yliopiston Los Angelesin osaston professori Inkeri Rankinin esitelmät Kalevalasta sekä talonpoikaisesta arkkitehtuurista ja taiteesta avasivat monen kuulijan silmät ja korvat näihin rikkaisiin perintöihimme, ja Illinoisin valtion yliopiston professori Taimi Maria Rannan esitelmä Suomen kansallissaduista oli laajakantoinen. Yhdymme hänen arvosteluunsa, että Yhdysvaltojen kulttuuri on paljon menettänyt vuosia maassamme vallinneen katsomuksen takia, joka on kieltänyt ja halveksunut vähemmistökansojen rikasta kulttuuria ja menneisyyttä, yrittäen luoda kaikki ahtaaseen anglosaksiseen muotoon. Vasta viime aikoina on herännyt vähän kiinnostusta maassamme suomalaisten rikkaaseen kansansatujen ja tarinoiden aarteeseen.

Minneapolisin Augsburgin opiston professori, tri Douglas J. Ollilan esitelmä suomalaisten siirtolaisten alkuvaiheista oli erittäin korkeatasoinen, historiallinen katsaus suomalaisten elämästä ja riennoista. Hän myönsi olevan paljon perää tri Hoaglandin "Amerikan suomalainen siirtolaisuus v. 1880—1920"-kirjassa esittämässä väitteessä, että siirtolaisten eri järjestöjen välillä oli paljon riitaisuutta. Hän luonnehti sitä ristiriitaisuutta, mitä oli suomalaisen kirkollisen väen keskuudessa, erikoisesti Suomi Synodiin kuuluvien kirkkokuntien ja kansalliseen Suomalaiseen kirkkoon kuuluvien välillä, sekä mitä oli kirkkoväen ja sosialististen ja marxilaisten ryhmiin kuuluvien välillä.

Hän sanoi kolmanteen sukupolveen kuuluvana voivansa katsella näitä asioita paljon objektiivisemmin ja näki, että sosialistien ja työväenryhmien panosta suomalaisten siirtolaisten elämässä on usein aivan virheellisesti tulkittu. Hän painosti suomalaisten siirtolaisten olleen pääasiallisesti maatonta väkeä, jotka ammattitaidottomina ja englanninkieltä taitamattomina joutuivat tekemään kaikkein kovimman työn mitä vaarallisemmissa olosuhteissa, jolloin muulia pidettiin suuremmassa arvossa kuin työmiehen henkeä.

Kirkkojärjestöllä ei ole ollut näille siirtolaisille tarjottavanaan mitään ohjelmaa, joka olisi antanut heille ajanviettoa ikävyyden, masentumisen ja väsymisen lievittämiseksi. Ja Suomen kirkon senaikainen katsantokanta, jolloin se tuomitsi siirtolaisuuden paheena, oli omiaan vieroittamaan heitä kirkosta. Tähän tyhjiöön astuivat sosialistiset ajatukset, jotka antoivat toiveita paremmasta elämästä, ja järjestivät heille laajaa toimintaa ja ajanviettoa. Täällä syntyi "haalisosialismi", joka tarjosi paljon kulttuuritoimintaa ja nostatti suomalaisten siirtolaisten itsearvontunnetta. Prof. Ollila kehoitti amerikansuomalaisten historian uudelleen harkitsemista ja kirjoittamista.

Suomen opetusministeri Kalavainen alleviivasi puhuessaan sitä suurta saavutusta, josta Suomi-opiston perustajat ja rakentajat voivat olla ylpeitä. He perustivat ja ylläpitivät kannatuksellaan ainoata suomalaisten perustamaa korkeampaa oppilaitosta tässä maassa. Hän sanoi opiston perustajien olleen suuremmalta osalta henkilöitä, joilla itsellään oli tuskin kansakoulusivistystä — suomalaisia, jotka näkivät kuinka tärkeätä oli korkeampi sivistys heidän lapsilleen sekä se tarve, mikä heillä oli papeista ja muista sivistyneistä kirkollisissa järjestöissä.

Nykyään Suomi Opisto palvelee yleisenä amerikkalaisena korkeampana oppilaitoksena nuorison kouluttamisessa. Se on alallaan ainoa yksityinen laitos Ylä-Michiganin alueella. Sen erikoisuutena on, että se voi antaa nuorille Amerikan suomalaisille jälkeläisille sysäyksen kiinnostukseen kansansa kulttuurista, samoin arvokkaita tietoja asiantuntijoille ja historioitsijoille siitä menneisyydestä, joka jokaisella ennen riitelevällä ryhmällä oli.

Kuuba ehdottaa:

YK:n on käsiteltävä Puerto Ricon asemaa

New York. — Kuuba ehdottaa, että YK:n 26. yleiskokouksen työjärjestykseen otetaan kysymys Puerto Ricon asemasta. Esityksen teki hallituksensa toimeksiannosta Kuuban YK-valtuutettu R. Alarcon YKn pääsihteerille osoittamassaan kirjeessä.

Puerto Rico on latinalaisen Amerikan maa, todetaan kirjeessä. Maan historia, kulttuuri, tavat, perinteet ja edut ovat täysin erilaiset kuin USA:n. Tästä huolimatta Yhdysvallat pakottivat Puerto Ricon hyväksymään 73 vuotta sitten "vapaasti liittyneen valtion", aseman. Tämä vastaa käytännössä siirtomaariippuvaisuutta. Tällä hetkellä USA:n kolonialistinen määräysvalta Puerto Ricon politiikan, talouselämän ym. aloilla on rajaton, sanotaan kirjeessä.

Puerto Ricon korkeimman oikeuden päätökset voidaan tarkistaa USA:n liitto-oikeuden toimesta ja USA:n lakeja viedään väkisin Puerto Ricon elämään.

Puerto Ricon kansalla — kuten kaikilla vieraan vallan herruuden alaisena elävillä kansoilla — on oikeus itsenäisyyteen. Tämä oikeus julistettiin YK:n toimesta lähes 11 vuotta sitten, jolloin hyväksyttiin julistus itsenäisyyden myöntämisestä maille ja kansoille.

YK:n yleiskokouksen on ryhdyttävä toimiin kolonialismin poistamiseksi ja edesautettava Puerto Ricon kansan itsenäisyyskamppailua sanotaan Kuuban esityksessä.

Arabijohtajat hyväksyivät uuden liiton perustuslain

Beirut. — Egyptin, Syyrian ja Libyan johtohenkilöt hyväksyivät sunnuntaina maittensa yhteisen liiton perustuslain ja julkaisivat samalla kolme päivää kestäneen neuvonpidon jälkeen tiedotteen, missä arvioidaan, että yhteenotto Israelin kanssa on kiertämätön.

Viitaten nimeä mainitsematta Jordanian kuningas Husseiniin, Egyptin presidentti Anwar Sadat, Syyrian presidentti Hafez Assad ja Libyan johtaja eversti Muammar Gaddafi sanovat tiedoittaessaan että "yritykset Palestiinan vastarintaliikkeen murskaamiseksi ovat yhtäpitäviä imperialistien suunnitelmien kanssa Israelin hyökkäysohjelman tukemiseksi". Kokous pidettiin Damaskuksessa.

Nyt hyväksytyn perustuslain mukaan kolmen maan liittovaltiolle tulee yhteinen presidenttineuvosto ja liittoa käsittävä kansan neuvosto. Liiton tavoitteena on arabien yhtenäisyyden saavuttaminen ja arabien sosialistisen yhteiskunnan muodostaminen.

YLEINEN KOKOUSKUTSU
ITÄ-KANADAN LEPOKOTIYHDISTYKSEN
PERUSTAVA KOKOUS
Suomalaisella kirkolla, 395 Wellington Street W.
Sault St. Mariessa, Ontario
KOKOUSPÄIVIEN OHJELMA:

Lauantaina,	syyskuun 4 pnä klo	7.00 ip.	Lepokotiyhdistyksen perustavakokous
Sunnuntaina,	syyskuun 5 pnä klo	8.00 ap.	1:nen VUOSIKOKOUS
Sunnuntaina,	syyskuun 5 pnä klo	10.00 ap.	Jumalan palvelus. Saarnaa pastori Korila
Sunnuntaina,	syyskuun 5 pnä klo	11.15 ap.	Kiertoajelu
Sunnuntaina,	syyskuun 5 pnä klo	12.30 ip.	Ruokailu
Sunnuntaina,	syyskuun 5 pnä klo	1.15 ip.	Jatkokokous (ehdollinen)

(HUOM! Lukekaa tarkempi selostus seuraavasta lehdestä)
Perustavan kokouksen puolesta
Tiedotus-sihteeri: Kusti Kaariela
Hiawatha Park Lodge,
Sault Ste. Marie, Ont.
Puhelin (705) 254-4928

1911 CSJ FO-C 1971
ONNITTELUMME 60-VUOTIAALLE
Canadan Suomalaiselle Järjestölle
sen esiraivaajille, jäsenille ja työmuurahaisille heidän arvokkaasta työstään ja toiminnastaan 60 vuoden aikana!
Tänä vuonna Canadan Suomalainen järjestö viettää kuudennettakymmenettä juhlavuottaan, johon sisältyy arvaamattoman paljon arvokasta valistus- ja kulttuuritoimintaa.
Tämän CSJ:n juhlavuoden johdosta Vapaus-kustannusliike julkaisee syyskuun 28 pnä erikoisen juhlanumeron, joka omistetaan Järjestön perustajien, kaikkien jäsenien ja ystävien työn kunniaksi.
Juhlanumerossa julkaistaan henkilökohtaisia sekä eri järjestöjen ja liikkeiden onnitteluja 60-vuotiaalle. Henkilökohtaiset onnittelut 50c ja $1.00. Kehyksissä julkaistavat onnittelut $3.00, $4.00 ja $5.00. Liittykää tuhansien onnittelijoiden joukkoon!
Kaikki onnittelut tulee olla lehtemme toimistossa viimeistään syyskuun 15 päivään mennessä.
Kerääjän nimi ____________
Paikkakunta ____________
KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

NIMI	$	¢